Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5214 — ՄԱՐՏ 26/8 ԱՊՐԻԼ 1903 — ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 10 ՄՈՒՀԱՄՄԱԴԻ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5214

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ویك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنده‌در

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ Փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրֆ.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20

ՍՋՈՒՆՋԱԽ

ՏԻՎՐԻԿԻ ԾԱՒՐՋԸ

Անցեալ օր անխնամ թողուած թեմերու վրայ կը գրէի, եւ ահա նամակ մը՝ շատ տխուր դիծերով կը պարզէ նը-մանօրինակ թեմի մը հոգեւոր ու կրթական կացութեան խղճալի վիճակը:

Նամակը Տիվրիկէն է, գրուած չա'տ արժանաւոր անձի մը կողմէ, եւ ի մէջ այլոց մասնանիւ կ'ընէ հետեւեալ իրողութիւնները.—

«Վարժարանը, — վառելափայտի չգոյութեան պատճառաւ փակ մնացած է. աշակերտները դպրոց չեն յաճախեր՝ պարզապէս չսառելու համար:

«Տեղւոյն վաճառականներէն մէկը այս վերջերս Սեբաստիոյ Առաջնորդին կողմէ Որբանոցին ի նպաստ տրուած 50 ոսկիի գումարը կը գործածէ ըստ հաճոյս, Որբանոցի ինամակալութեան ձեռքը առանց իսկ լումայ մը դնելու:

«Մնաղքները սկսան գանգատիլ թէ վարժարանին փակ մնալուն գլխաւոր պատճառը նոյն ինքն Հոգաբարձութիւնն է, եւ իրաւամբ պահանջեցին որ կա'մ ձգէ քաշուի, եւ կամ հոգ տանի դպրոցին: Հոգաբարձութիւնն առ երեսս հրաժարական առաւ, —ինչ որ կատարելապէս կ'ապացուցանէ իր անկարողութիւնը,— բայց գործէ չէ քաշուած: Ընդհակառակը, ուրիշ ամէն տեսնէ աւելի փարած կ'երեւայ իր պաշտօնին:

«Մինչեւ այսօր՝ եկեղեցին Թաղուած մեռեալներու տէրերէն դրամ կը ստացուէր իբր փոխարինութիւն: Եկեղեցին մեռել թաղելու սովորութիւնը մնացած է դեռ, բայց տէր չկայ որ դրամ գանձէ յօգուտ եկեղեցւոյն: Այսպէս, վերջերս Մէր. Ս. Ս. եւ Ս. Ս. աղանները մեռած ըլլալով՝ եկեղեցւոյ մէջ թաղուած են, բայց տակաւին ո՛եւ է փոխարինութիւն չէ եղած եկեղեցւոյն:

«Տեղացի աղջիկ մը՝ Զ. Զ. ասկէ առաջ մահանացած էր Աշնցի (Տիվրիկէն մէկ ժամ հեռաւորութեամբ գիւղ մը) երիտասարդի մը հետ: Այս վերջինը սակայն մահանական յարկին անհաւատարիմ ըլլալով, այլ ու կին տարպուած էին բաժնուիլ, եւ այդպէս կ'ապրէին: Այս վերջերս, չկրնալով Նիւթական զրկանքներու դիմադրուիլ, խեղճ կինը կ'ալեսամի կըրկին ամուսնանալու արտօնութիւն մը ձեռք ձգել: Բայց կը հակադնեն իրեն թէ այդ տեսակ գործեր առանց դրամի չեն կրնար երթալ յաջողիլ:

«Բնիկ Մշեցի Մէր. Կ. անուն անձ մը, 20 տարիէ ի վեր իբր վանապետ հաստատուած է Տիվրիկէն երեք ժամ հեռաւն գտնուող Ս. Լուսաւորիչ վանքին մէջ: Այդ մարդը՝ յիշեալ վանքին մէջ ամենայն ինչ է. ինք կը հրամայէ, ինք կը տնօրինէ, վերջապէս ամէն բան իրմէ կախեալ է: Իրաւ է որ ամսական չի ստանար, բայց ամէն մարդ զարմանքով կը հարցնէ թէ ինչ ըլլան վանքին հասոյթները:

«Աղջկանց վարժարանը այս միջոցիս յանձնուած է բնիկ վարժուհի մը՝ որ լոկ ընթերցանութիւն միայն կրնայ տալ»:

* * *

Ցաւնկը այսպէս կարելի է երկարել: Ինչպէս կը տեսնուի, ամէն տեսակ անկանոնութիւն եւ ապօրինաւորութիւն կայ անոր մէջ: Վարժարաններու լքում, դեղծում, նեպոտականութիւն, եկեղեցւոյ իրաւունքներուն նկատմամբ անհոգութիւն, բարքի ապականութիւն, վերջապէս ամբողջ ընտանիքը:

Ու մտածել թէ ամիսներէ ի վեր այսպէս կը յարատեւեն Տիվրիկի թեմական գործերը: Ժողովուրդը ի զուր բողոք բողոքի վրայ կը ներկայացնէ Թոյլ քահանայի մը՝ Տ. Գրիգոր Զարդարեանի՝ որ իբր Առաջնորդական Փոխանորդ կը պաշտօնավարէ հոն: Ի զուր աղերսագիր կը ներկայացնէ Եկեղեցւոյ այդ հովիւին՝ որ իր հօտին չափ ալ չդիտեր թէ ինչ են Եկեղեցւոյն իրաւունքները, եւ թէ ինչպէ՛ս պէտք է պաշտպանել զանոնք: Մէկ բան մը միայն գիտէ այդ քահանան.— «Ես չէղոք պիտի մնամ», կ'ըսէ, իբր թէ երկու կողմերուն ալ խաթրը չկտրելու համար, եւ թեւերը ծալած, անտարբեր կը նստի իր տեղը, առանց մտածելու թէ անդին ի՛նչ կ'ըլլայ թեմին հոգեւոր ու կրթական կացութիւնը:

Քանի մը հանրագրութիւններ մէկանց բոլոր ասոնք տեղեկագրած են Պարիսքարքանին, թախանձելով որ շուտափոյթ անօրինութիւն մը ըլլայ, ու մանաւանդ աչխատուի կանոնաւորել տեղւոյն վարժարանները՝ որոնց անկերպարան կացութեան պատճառաւ տղաքը փողոցները կը մնան օրն ի բուն:

Կրթական տեսակէտով բաւական յետամնաց համայնքի մը կողմէ՝ իր վարժարաններուն նկատմամբ ցոյց տրուած այս հոգածութիւնը պէտք է ընդունիլ որ շատ գեղեցիկ է: Ամէնս տարակոյս չի թողուր թէ Տիվրիկցիք ալ վերջ ի վերոյ ըմբռնած են կրթութեան կարեւորութիւնը, եւ արդէն, այդ ըմբռնումը ուր նեցող ամէն համայնք միշտ լաւագոյն սերունդները կը պատրաստէ մտքի բարձրութեան տեսակէտով: Բայց ինչ ընենք այսօր մարդիկը. իրենք կ'ուզեն որ վարժարանին պայծառ ըլլայ, իրենք տրամադրութիւն կը յայտնեն այդ մասին ամէն զոհողութիւն ընելու: Եւ սակայն, վարժարանին վարիչ մարմիններն են որ կրթութեան թշնամիներ կը դառնան, դպրոցը փակ պահելով, կարող ուսուցիչներ պաշտօնի չկոչելով, եւ այդպէսով պատճառ դառնալով որ բազմաթիւ տղաք օտար վարժարաններ դիմեն, զրկուին մայրենի կրթութենէ:

Պարիսքարքանը անշուշտ անօրինութիւն մը պիտի ընէ այդ մասին: Բայց սպասելով այդ տեսնին, լաւ կ'ըլլար որ Սեբաստիոյ Առաջնորդարանը (որուն իրաւասութեան տակ կը գտնուի Տիվրիկ), իր կողմէ կանխէր Պարիսքարքանը՝ Տիվրիկի եկեղեցւոյն ու վարժարաններուն պաշտօնէութիւններէն հեռացնելով անշնորհք տարրերը, եւ անոնց տեղ կարող, ուղղամիտ պաշտօնեաներ նշանակելով:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Ա. ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ՁԵՌԱԳԻՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԸ

(ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԷՋ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻ ՆՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ)

Գ. — Էջմիածնի նոր հրատարակութիւնը

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Առուեսագիտական մասը. — Էջմիածնի մէջ Աստուածաշունչի նոր հրատարակութեան առաջին տեսարակը, որ իբր նմոյշ ղրկուած է բանաւէրներու, երկիջեան 16 երեսներէ կը բաղկանայ:

Մեծութիւնն է 30×22,5 ս. մ. — տպագրուածին մեծութիւնը՝ 21,5×15,3 ս. մ., ըսել է գոհացուցիչ լայնութեամբ լուսանցքներ թողուած են, ինչ որ հայերէն տպագրութիւններու նկարագիրներէն մէկը կրնայ համարուիլ:

Տպագրական ճաշակը հշդիւ կը նմանի եւ նոյն իսկ կը նոյնանայ, ամերիկեան ատաւածաշնչական ընկերութեան 1895թ հրատարակութեան հետ. միայն թէ այս վերջինը քանի մը սանդիմէդր աւելի փոքր է: Այնպէս որ Էջմիածնի հրատարակութեան առաջին երեսը՝ Ծննդոց Ա. գլխին 28½ համարները բռնած են, 1895թ հրատարակութեան առաջին երեսը՝ նոյն գլխին 25½ համարները բռնած են:

Միեւնոյն տառերը, միեւնոյն պարզուութիւնը: «Ծնունդք» վերնագիրը չա'ս տգեղ տառերով չարուած է: Արուեստագիտական տեսակէտով՝ Էջմիածնի տպագրութիւնը տկար է. թանաքն վերագրելի է այս տկարութիւնը թէ տպագրիչին. վասն զի երեսներ կան որ կարծես բաց-սեւով տպագրուած են. սեւի սեւ պէտք է ըլլան գիրերը, որպէս զի թէ՛ ընթերցումը, մանաւանդ երկարատեւ ընթերցումը չդժուարացնեն եւ թէ՛ արուեստը իր կատարելութիւնը ցուցնէ:

Բանասիրական մասը. — Ձեռագիր օրինակներու տարբերութիւնները ստուգնչուած են եւ առանձինն տպագրուած:

Տեղ տեղ բնագիրներն (երբայեցերէն) ալ թարգմանուած են՝ մթին կէտերը լուսաբանելու համար: Այսպէս՝ այս առաջին տետրակին մէջ չորս տեղ բնագիրներու թարգմանութիւններ դրուած են:

1. Գլ. Դ. «Ոչ ապաքէն եթէ բարւոք գործես, բարձրութիւն լիցի (երեսաց). այլ եթէ ոչ գործես բարւոք՝ ահա առ դրան մեղք պառակեալ, եւ ի քեզ է ցանկութիւն նոցա, բայց քեզ պարտ է իշխել նոցա».

1895ի հրատարակութիւնը միեւնոյն բնագիրը քիչ մը տարբեր ձեւով կը թարգմանէ.

«Ոչ ապաքէն եթէ բարւոք գործես, եղիցի ընդունելի, եւ եթէ բարւոք ոչ գործիցես, մեղք (կամ, պատրագ մեղաց) կան առ դուրս. եւ առ քեզ լիցի ցանկութիւն».

2. Գլ. ԺԴ. 24 համարին բնագիրը թարգմանուած է Էջմիածնի հրատարակութեան մէջ, մինչ 1895ինը՝ պէտք չէ՛ տեսած բնագրին:

3. 1895ինը՝ «տան իսող» թարգմանած է, բնագրին այն բառը, որ «ստացուածոց իսոց» է Ժե. գլխուն մէջ:

4. Գլ. Ի. 16. «Ի պատիւ երեսաց վասն ամենեցուն որ ընդ քեզ են, եւ առաջի ամենեցուն արդարացիս»:

1895ինը «Ի ծածկոյթ աչաց, ամենեցուն որ ընդ քեզ են, եւ ընդ ամենեսին. եւ նա յանդիմանեցաւ.»

Եթիոպացւոց ձեւը Զօհրապեանի, 1895ի եւ Ա. Մատենադարանի օրինակներու մէջ է՝ Եթովպացւոց, ինչպէս նաեւ Եւփրաsեսը՝ է՝ Եփրասես:

Զօհրապեան կը դնէ ըստ ոմանց. «Երթեալ նստէր յանդիման նորա ի բացէ»:

Այս չորս օրինակներուն մէջ, ինչպէս կ'երեւի, բնագիրները բաւական կարեւոր տարբերութիւններ ունին, մանաւանդ սա վերջինները:

Եթէ եբրայեցերէնը, բնագիրը, ա'յսքան տարբերութիւններով հայերէնի կը թարգմանուի եւ կը հասկցուի, կարելի է որ այս եղանակով հայերէնի լուսաբանութեան կարօտ տեղիքը բնագիտական ճշդութեամբ լուսաբանուին:

Բեւեռանական մասը.—Առաջին նոտրութիւնը, որ Էջմիածնի հրատարակութեան մէջ աչքի կը զարնէ, գիշեր բառին հոլովումն է գիշերւոյ ձեւով, փոխանակ գիշերոյ ծանօթ ձեւին:

Զնոք գիտեր թէ գիշերւոյ ձեւը ներկայացնող ձեռագրին մէջ ո՛րչափ որ գիշեր կայ, ամենքն ալ առանց բացառութեան գիշերւո՛ոյ հոլովուած են:

Եթէ այո՛, ասի կարելի չէ բոլորովին սխալ մը համարել: Բայց ամէն պարագայի մէջ տարօրինակ է գիշերւոյ հոլովումը: Գիշեր գոյականը որպէս զի գիշերւոյ հոլովուի, պէտք է որ գիշերի ըլլայ ուղղականը: Իրաւ է հայ լեզուի մէջ գիշերի բառ կայ, բայց մակբայ մըն է գիշերայն (գիշեր առեն, գիշերանց) իմաստով եւ մակբայը չի հոլովուիր:

կա՛ն քանի մը դոյականներ ու ածականներ որ իով կը վերջանան եւ ւոյ ձեւը կ'առնեն հոլովման մէջ:

Պատասխանի, պատասխանւոյ, թըզենի, թզենւոյ, ոսկի ոսկւոյ եւ այլն (գոյականներ):

Արծաթի, արծաթւոյ, երկաթի, երկաթւոյ, երկնգի, երկնգւոյ, եւլն. (ածականներ):

Անջրդի, անջրդւոյ, որ թէ գոյական է եւ թէ ածական:

Բայց գիշերւոյ ասոնց եւ ո՛չ մէկուն հետ չհամեմատուիր:

Զուր բառին հոլովումը յոգնակիի մէջ եթէ միօրինակութեամբ ընդունուի, կարծենք թէ աւելի ճաշակաւոր կ'ըլլայ: Սոսյգ է որ ջուրք՝ յոգնակիի մէջ հաւատարապէս կը հոլովուի ջուրց եւ ջրոց եւ այլն, բայց ջուրքէն՝ աւելի քերականական է ջուրց ձեւը քան ջրոց:

Ասի ո՛չ թէ իբր սխալ մատանիչ կ'ընենք, այլ իբր ճաշակի եւ ընտրութեան խնդիր:

Դիտեցէ՛ք, զոր օրինակ, Ծննդոց առաջին գլխուն առաջին համարները (2, 6, 11) այդ համարներուն մէջ, մանաւանդ վեցերորդին մէջ, երեք անգամ կը հոլովուի ջուրք, մէկ անգամ ջրոց եւ երկու անգամ ջուրց ձեւերով. արդ՝ աւելի ճաշակաւոր չէ՞ ջուրց ձեւը:

Էջմիածնի հրատարակութեան մէջ, Ծննդ. Ա. 2 ջրոց է: Զօհրապեան եւ 1895ի հրատարակութիւնները ունին ջուրց ձեւը:

Ա. Մատենադարանի օրինակին մէջ Ծննդոց Ա. գլխին առաջին համարէն «Ի սկզբանէ արա...» բառերը գրուած են միայն. զարդագրերով գրելու համար բաց թողուած է բաւական տեղ մը, այնպէս որ վեցերորդ համարը սա բառերով կը սկսի. «Մէջ ջուրցդ եւ ջուրց»: Տասներորդ համարին մէջ ալ ջուրց ձեւն ունի Ա. Մատենադարանի ձեռագիրը,

* * *

Հայերէն ձեռագիրներու մէջ ամէն պէսպէսոյթ (վարիանտ) արժէք չունի. որովհետեւ ատոնց շատը գրիչներու կամ գաղափարողներու յայտնի անուշադրութեան արդիւնք է. կարելի չէ՛ որ այդպիսի երկար եւ յոգնեցուցիչ աշխատութիւններու մէջ քուն չսպրդի: Հետեւաբար կարելի չէ՛ որ ամէն պէսպէսոյթ բանասիրական արժէք մը ունենայ:

Զոր օրինակ քանի մը հատ այդ յայտնի անուշադրութիւններէն Ա. Մատենադարանի օրինակին մէջ.

«Եւ ոսկի երկրին այնորիկ աղնիւ, եւ ան է (պիտի ըլլայ՝ անդ է) ոսկեակ, եւ ակն դանանակ»: (Գլ. Բ. 12):

«Բայց Ադամ (պէտք է ըլլայ, Ադամայ) ոչ գտաւ ուգնական նման նմա». (Գլ. Բ. 20):

Այսպէս նաեւ Ե գրերուն անկումը կամ մոռացումը հոլովներուն ծայրը Ադամա փոխանակ Ադամայ. հայերէն փոխանակ հայելոյ, եւլն. եւլն.: Հետեւաբար, ո եւ է հրատարակութեան առթիւ այսպիսի եւ ասոր նման յայտնի տկարութիւններ պէտք է բոլորովին մէկդի դնել եւ ճիշդը նախընտրել:

Բոլորովին անկարեւոր չէ «Եւ կտրեցին տերեւս թզենւոյ, եւ արարին իւրեանց սփածանելիս» (Գլ. Գ. 7):

Զօհրապեան 1895ի եւ Էջմիածնի հրատարակութիւնները ունին կարեցին: Հոս «ա»ի եւ «տ»ի պարզ չփոթութիւն մը կրնայ ենթադրուիլ. բայց կտրեցին մէջ «ա»ը այնքան խնամքով գրուած է որ աւելի ճիշդ բաղդատութեան պէտք կը զգացուի:

* * *

Էջմիածնի նոր հրատարակութեան առթիւ եթէ հարկ տեսնուի Ա. Մատենադարանի ձեռագրին դիմել, պատրաստ ենք ցոյց տրուելիք տեղերը հաճեմատել:

ԲԱՌԳԵՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

—Սոսոյդ է թէ պիտի ընկերակցիք Բ...ի հետ, կ'ըսէր մէկը իր բարեկամին:

—Այո՛:

—Շատ կը հետաքրքիրք այդ գործին:

—Ես իմ փորձառութիւնս պիտի դնեմ գործին մէջ: Բ... դրամագլուխը պիտի հայթայթէ: Մեր ընկերակցութիւնը երեք ամիս պիտի տեւէ: Այդ ժամանակամիջոցին անկիւ իմ փորձառութիւնս պիտի ուսնենայ եւ ես՝ անոր դրամագլուխը:

Այդ պահուն, Էթիէննէդ չինական պեղիկ կը խաղար Մարիէթ տը Ֆոնթենայի հետ, մինչ Բլամիրոն Թիկնաթոռի մը մէջ պառկած էր, քիթը վեր տնկած: Էթիէննէդ ձգեց խաղը, զարմանքի շարժուձեւ մը ըրաւ ու ըսաւ.

— Կրո՛ղ:

— Ինչ կայ հարցուց Մարիէթ: Ինչ եղաւ:

— Հայր Վէրնիէ եկած է:

— Ո՞ւր է տղան:

— Այս առտու մեքենավարին ընկերակցութեամբ մեկնեցաւ ինքնաշարժ կառքով . . .

— Թող կը ձգէ՞ միթէ:

Էթիէննէդ ժպտեցաւ հարցումներուն:

—Ըսել է առաջինը պիտի ըլլայ անիկա:

—Միշտ հատ մը պէտք է.

—Անիկա՝ չպիտի ըլլայ:

—Ո՞վ է ուրեմն:

Սենեկապանուհին դառնալով ըսաւ.

—Պ. Վէրնիէ-Մարէոյը ո՞ւր մոցուցիք:

—Տիկինն զարդասենեակը:

—Լա՛ւ. ըսէք իրեն թէ հիմա հոն պիտի երթամ:

Բլամիրոն, իր թիկնաթոռին խորէն, առանց տեղէն երերալու, ծաղրական շեշտով մը բաւ.

—Գամելիազարդ Տիկին, երրորդ ապրուած, Հայր Տիւվալի տեսիլը... շուէթ:

—Դեռ չե՞ս շնթակեր, դուն:

—Արտեւանունքներս բացի, հանդիսատես ըլլալու համար ուրախութեանդ: Երջանկութեան մէջ զուռանցողի կերպարանքը ունիս:

Էթիէննէդ հայելիին մէջ դիտեց ինքզինքը: Շատ ժպտոյն էր:

—Անմիտ խօսքեր են ատոնք... Այդ ծերուկ դեղձանիկէն ի՞նչ պիտի վախնամ: Զիս չպիտի կլլէ անշուշտ:

—Ա՜հ, որքա՜ն հարուստ է ան, ըսաւ Մարիէթ: Այս պարագան միշտ տպաւորութիւն կը ձգէ մարդուս վրայ:

Էթիէննէդ անփութութեան շարժուձեւ մը ըրաւ, ըսելով.

—Այդքան փոքր բաներու համար չեմ նշմարիր: Սպասեցէք ինծի, հինգ վայրկեանէն կը դառնամ...

Մնաց որ, տան մտատանջ վիճակի մէջ կը գտնուէր Էթիէննէդ: Զղագրդիռ ձեռքով մը՝ դրան կոճակը դարձուց եւ յոխորտ ձեւով մը ներս մտաւ, դէմ առ դէմ դիտելով այցելուն, որ ոտքի վրայ կայնած էր վառարանին առջեւ: Վէրնիէի վրայ բնաւ ազդեցութիւն չգործեց օրիորդ Տիարիէլի վհեղապոյծ մուսքը եւ քալուածքը: Շատ մտերմական գլխի նշանով մը բարեւեց Վէրնիէն, ու յամր եւ ցած ձայնով խօսելով ըսաւ.

—Օրիորդ, ցաւ է ինծի ըսել թէ գէշ լուրեր բերած եմ զաւակէս... երէկ ցերեկ ինքնաշարժ կառքի արկած մը ունեցաւ: Իր կառքը թաւալելով՝ դժբաղդաբար տակը մնաց. երբ հասած օգնութեանց շնորհիւ կարելի եղաւ կառքին տակէն վերցնել զայն, Քրիսթիանի գլուխը խորտակուած էր արդէն:

—Ա՜հ, Աստուած իմ, ո՞ւր կը գտնուի հիմա:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (21)

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ռ

—Կը խնդրեմ, պարո՛ն, բնաւ մտադրաղ մի ըլլաք ձեր զաւակին համար, ըսաւ Տիկին Վէրնիէ, խօսքը Վէրնիէի ուղղելով: Բնաւ նեղութիւն չի պատճառեր մեզի: Վար պիտի դնենք զինքը, մինչեւ որ իր վիճակը բարւոքի... հաւատացէք որ սրանց կ'ըսեմ ասիկա...

—Սիրելիս, հաւանեցէք որ գէթ ուրբ օրի չափ հոս մնայ, ըսաւ Տոքթ. Օկանը... Այդ չարաճճին, անշուշտ, վաղուընէ իսկ պիտի կրնայ տեղափոխուիլ: Բայց հաղարամէկ պատճառներու համար, զորս ինչ ազէկ գիտէք, չատ աւելի հանգիստ պիտի ըլլայ հոս քան թէ այլուր: Միայն թէ զինքը հանգիստ ձգելու են հոս:

Վէրնիէ գլխու նշան մը ըրաւ իր բարեկամին, ինչ որ կը նշանակէր. Ապահով եղէք, ամէն ինչ կարգի պիտի դնեմ. Ու ձեռքը սեղմելով այն պատուական կնոջ, որ այքան սիրալիր կերպով ապաղնականութիւն տուած էր վիրաւորեալին, ըսաւ.

—Տիկին, շատ երախտապարտ եմ ձեզի, եւ քանի որ բժիշկը դիս կը խրախուսէ այդ մասին, պիտի ուզէի լայնօրէն օգտուիլ զաւկիս նկատմամբ ձեր ցոյց տրուած մայրական բարեացակամութենէն... Այս մանչը, իր դժբախտութեան մէջ, պէտք եղած խնամքները պիտի վայելէ, բան մը՝ որուն արժանի չէ իր գործած անխոհեմութեանը պատճառաւ:

Վէրնիէ տուն մտաւ բժիշկին հետ, եւ քառորդ մը յետոյ, Քրիսթիանի քովէն կը բաժնուէր, հանդարտ, ժպտուն, քնանալու տրամադիր ու Տոլիսի ճամբան կը բռնէր: Իրիկուան, ճաշը ընելէ յետոյ, առաջին գործը եղաւ Թուրժվիլ երթալ, օրիորդ Էթիէննէդ Տէարիէլի բնակարանը: Քրիսթիանի խոստացած էր՝ արկածը լսելու տալ Էթիէննէդի. այնպէս կը կարծեր թէ այդ պաշտօնը ոչ մէկուն կողմէ այնքան լաւ պիտի կատարուէր որքան իր կողմէ: Երկար ատենէ ի վեր կը փափագէր, տեսակցիլ այդ հմայաւոր Էթիէննէդին հետ: Առիթը սքանչելի էր: Կը փոխեր օգտուիլ այդ առիթէն: Քրիսթիանի ընկերուհին անշնորհք կերպարանք մը չունէր: Դժուարին պարագաներու մէջ՝ տեսնուած էր որ գերազանց իմացականութեան յատուկ ինքնավստահութեամբ ու համարձակութեամբ գործած էր: Սակայն օրիորդ Տէարիէլ չատ յուզուեցաւ, երբ իր սենեկապանուհին սրահ բերաւ քարդ մը՝ որուն վրայ կարդաց սա երկու անունները. Վէրնիէ-Մարէոյլ:

—Ամոթ է ձեզի, ինչ ամոթ է ձեզի, ինչ ամոթ է ձեզի, կրկնեց Էթիէննէդ, ինչ ամոթ է ձեզի, ինչ ամոթ է ձեզի, ինչ ամոթ է ձեզի

ճիրեկան Գրիգոր (անդամ Իտալիէ ժողովին)։ Այժմ Ս. Կաթողիկոսը եւ Կէօմրիւքճեան Սրբազան Կիլիկիոյ Թեմականները օծումի եւ Միւռոնի հանդէսներուն պիտի հրաւիրեն, ուստի եղած կարգադրութիւնները պիտի ընեն։

Սոսոյ վանքին համար Երուսաղէմի միաբաններէն եղիա Վ. Յովհաննէսեան նուիրեր է 10 ոսկի, Տեսուչ Բարթողիմէոս վարդապետ՝ 6 ոսկի, Անդրէաս վարդապետ՝ երկու Բուսմէլիի երկաթուղիի բաժնետոմս։ Իսկ Աստանայէն Դաւիթ էֆ. Ուրֆալեան ծանրագին չուրջառ մը Ս. Կաթողիկոսին, Լուսիֆիկ էֆ. Խուպէսէրեան մահճակալ մը՝ իր ամբողջ սպասներով, Գալուստ էֆ. Կիւլպենկեան Սոսոյ վանքին սեղանի բոլոր սպասները, Մարտիրոս էֆ. Գասպարեան դրամարկղ մը եւ մէջը մէկ ոսկի, Սարգիս էֆ. Տէր Թորոսեան՝ երկու հատոր մեծ Հայկազեան Բառարան եւ Մերկերիոս էֆ. Ադամեան՝ ձեռագիր կանոնագիր մը Հայ. Եկեղեցիի։ Մեծ եւ փոքր նուէրներ սկսած են ծայր տալ եւ նուէրընկալ ու նուէրտուաք յանձնախումբը գործի վրայ է միշտ։

Այնթապի Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Կարապետ քահանայ Կիւլիւզեան այս շաբթու մէջ իր պաշտօնատեղին պիտի մեկնի, յետոյ օծումին եւ Ս. Միւռոնի օրհնութեան պիտի գայ։

Այս գիշեր Տարոնի Ամերիկացւոց Մ. Պօղոս գօլէժին մէջ պիտի ներկայացուի Շեքսպիրի Մակպեթը՝ աշակերտներու կողմէ. մեծ պատրաստութիւններ եղած են այս մասին։ Կառավարմաբերով Մէրսինէն եւ Աստանայէն հրաւիրեալներ պիտի երթան, ժամը 12ին եւ գիշերը ժամը 6ին պիտի վերադառնան։ Վարժարանին սիրուած ուսուցիչներէն Արշակ էֆ. Սընըքճեան բաւական տոմս սպառեց Աստանայի եւ Մէրսինի մէջ։ Մինչեարներուն՝ վարժարանին նուազախումբը կազմող ուսանողները գեղեցիկ կտորներ պիտի ածեն։ Այս առթիւ վարժարանի անխոնջ եւ աւլեւոր Տնօրէնը՝ Մ. Բրիսթի անգամ մը եւս պիտի գնահատուի իր բարեհամբաւ գործէութեամբ։

Մէրսինի գարեչան քարոզիչ Տ. Խորէն Ծ.Վ. Դիմաքսեան, որ Կաթողիկոսին Աստանա եկած օրէն ի վեր տեղս կը գտնուէր, Ամեն. Սահակ Սրբազանի Սիս երթալէն յետոյ մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին՝ Մէրսին։

Կը լսենք թէ բաւական ընտանիքներ Աստանայէն եւ Կիլիկիոյ միւս թեմերէն կը պատրաստուին, ներկայ գտնուելու համար օծումի եւ Միւռոնի հանդէսներուն, եւ կը յուսանք թէ բաւական նուէրներ կ'ըլլան Սիսի վանքին, որ չատ պէտք ունի ծաղկեալ եւ չէն վիճակ մը ստանալու համար։ ՏԻԳՐԱՆ Յ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Էտուարտ Է.Ի Ե. Գ. Լուպէի միջեւ տեսակցութիւն.— Նախարարութեան կուսակցութիւն.— Եկմական նախարարին ճառը.— Խորհրդարանը.— Արտաքին գործոց խորհրդականին ճառը։

Լոնտոն, 4 ապրիլ.— Քանի մը օրէ ի վեր անգլիական լրագիրները շատ կը խօսին Էտուարտ Է.ի եւ Գ. Լուպէի միջեւ Բարիզի մէջ կատարուելիք տեսակցութեան մը վրայ։ Թայմզ կ'ըսէ թէ Անգլիոյ թագաւորին կողմէ Ֆրանսայի մայրաքաղաքին տրուելիք այցելութիւնը պիտի դիւրացնէ բարեկամական կարգադրութիւնը այն խնդիրներուն՝ որոնք անհամաձայնութեան սերմեր կը պարունակեն, եւ որոնց կարգադրութեանը մասին երկու կառավարութիւններն ալ հաւասարապէս կ'աշխատին։ Տէյլի Թէլիկրաֆ ալ կ'ըսէ թէ այդ կարգի այցելութիւնները կ'ամրացնեն համակրանքի ու յարգանքի կապերը եւ կ'անհետացնեն գրգռիչ յիշատակները։ Տէյլի Քրոնիքլ կը յայտարարէ թէ Անգլիոյ թագաւորին կողմէ Պ. Լուպէի տրուելիք այցելութիւնը պիտի դիւրացնէ բարեկամական կարգադրութիւնը այն խնդիրներուն՝ որոնք անհամաձայնութեան սերմեր կը պարունակեն, եւ որոնց կարգադրութեանը մասին երկու կառավարութիւններն ալ հաւասարապէս կ'աշխատին։ Տէյլի Թելեգրաֆ ալ կ'ըսէ թէ այդ կարգի այցելութիւնները կ'ամրացնեն համակրանքի ու յարգանքի կապերը եւ կ'անհետացնեն գրգռիչ յիշատակները։ Տէյլի Քրոնիքլ կը յայտարարէ թէ Անգլիոյ թագաւորին կողմէ Պ. Լուպէի տրուելիք այցելութիւնը պիտի ընեն։

Սոսոյ վանքին համար Երուսաղէմի միաբաններէն եղիա Վ. Յովհաննէսեան նուիրեր է 10 ոսկի, Տեսուչ Բարթողիմէոս վարդապետ՝ 6 ոսկի, Անդրէաս վարդապետ՝ երկու Բուսմէլիի երկաթուղիի բաժնետոմս։ Իսկ Աստանայէն Դաւիթ էֆ. Ուրֆալեան ծանրագին չուրջառ մը Ս. Կաթողիկոսին, Լուսիֆիկ էֆ. Խուպէսէրեան մահճակալ մը՝ իր ամբողջ սպասներով, Գալուստ էֆ. Կիւլպենկեան Սոսոյ վանքին սեղանի բոլոր սպասները, Մարտիրոս էֆ. Գասպարեան դրամարկղ մը եւ մէջը մէկ ոսկի, Սարգիս էֆ. Տէր Թորոսեան՝ երկու հատոր մեծ Հայկազեան Բառարան եւ Մերկերիոս էֆ. Ադամեան՝ ձեռագիր կանոնագիր մը Հայ. Եկեղեցիի։ Մեծ եւ փոքր նուէրներ սկսած են ծայր տալ եւ նուէրընկալ ու նուէրտուաք յանձնախումբը գործի վրայ է միշտ։

Այնթապի Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Կարապետ քահանայ Կիւլիւզեան այս շաբթու մէջ իր պաշտօնատեղին պիտի մեկնի, յետոյ օծումին եւ Ս. Միւռոնի օրհնութեան պիտի գայ։

Այս գիշեր Տարոնի Ամերիկացւոց Մ. Պօղոս գօլէժին մէջ պիտի ներկայացուի Շեքսպիրի Մակպեթը՝ աշակերտներու կողմէ. մեծ պատրաստութիւններ եղած են այս մասին։ Կառավարմաբերով Մէրսինէն եւ Աստանայէն հրաւիրեալներ պիտի երթան, ժամը 12ին եւ գիշերը ժամը 6ին պիտի վերադառնան։ Վարժարանին սիրուած ուսուցիչներէն Արշակ էֆ. Սընըքճեան բաւական տոմս սպառեց Աստանայի եւ Մէրսինի մէջ։ Մինչեարներուն՝ վարժարանին նուազախումբը կազմող ուսանողները գեղեցիկ կտորներ պիտի ածեն։ Այս առթիւ վարժարանի անխոնջ եւ աւլեւոր Տնօրէնը՝ Մ. Բրիսթի անգամ մը եւս պիտի գնահատուի իր բարեհամբաւ գործէութեամբ։

Մէրսինի գարեչան քարոզիչ Տ. Խորէն Ծ.Վ. Դիմաքսեան, որ Կաթողիկոսին Աստանա եկած օրէն ի վեր տեղս կը գտնուէր, Ամեն. Սահակ Սրբազանի Սիս երթալէն յետոյ մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին՝ Մէրսին։

Կը լսենք թէ բաւական ընտանիքներ Աստանայէն եւ Կիլիկիոյ միւս թեմերէն կը պատրաստուին, ներկայ գտնուելու համար օծումի եւ Միւռոնի հանդէսներուն, եւ կը յուսանք թէ բաւական նուէրներ կ'ըլլան Սիսի վանքին, որ չատ պէտք ունի ծաղկեալ եւ չէն վիճակ մը ստանալու համար։ ՏԻԳՐԱՆ Յ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Էտուարտ Է.ի Ե. Գ. Լուպէի միջեւ տեսակցութիւն.— Նախարարութեան կուսակցութիւն.— Եկմական նախարարին ճառը.— Խորհրդարանը.— Արտաքին գործոց խորհրդականին ճառը։

Լոնտոն, 4 ապրիլ.— Քանի մը օրէ ի վեր անգլիական լրագիրները շատ կը խօսին Էտուարտ Է.ի եւ Գ. Լուպէի միջեւ Բարիզի մէջ կատարուելիք տեսակցութեան մը վրայ։ Թայմզ կ'ըսէ թէ Անգլիոյ թագաւորին կողմէ Ֆրանսայի մայրաքաղաքին տրուելիք այցելութիւնը պիտի դիւրացնէ բարեկամական կարգադրութիւնը այն խնդիրներուն՝ որոնք անհամաձայնութեան սերմեր կը պարունակեն, եւ որոնց կարգադրութեանը մասին երկու կառավարութիւններն ալ հաւասարապէս կ'աշխատին։ Տէյլի Թելեգրաֆ ալ կ'ըսէ թէ այդ կարգի այցելութիւնները կ'ամրացնեն համակրանքի ու յարգանքի կապերը եւ կ'անհետացնեն գրգռիչ յիշատակները։ Տէյլի Քրոնիքլ կը յայտարարէ թէ Անգլիոյ թագաւորին կողմէ Պ. Լուպէի տրուելիք այցելութիւնը պիտի ընեն։

Պրեսթոն, 3 ապրիլ.— Ներքին գործոց նախարարութիւնը դադրեցուց թոշակները Ֆինիթէրի քանոնէթ կշերականներու՝ կրօնական ուսուցման եւ քրիստոնէական աւանդութեան մէջ Պրբթոն լեզուն գործածելու համար։ Ինչպէս կը յիշուի, յունուար 9ին ալ 31 կընդերներու թոշակները դադրեցուցած էին։ Բէմբէի եպիսկոպոսը, նամակ մը ուղղելով այդ պատճին ենթարկուած կընդերներուն իւրաքանչիւրին, ըսած է.

«Ինչո՞ւ համար պատժուեցաք. վասն զի «կրօնական ուսուցման եւ քրիստոնէական աւանդութեան մէջ Պրբթոն լեզուն գործածելով զեղծում» ըրած էիք։ Ինչու համար ձեր պաշտօնակիցներէն աւելի դուք կը պատժուիք։ «Օրինակ ըլլալու համար»։ Այդ պատիժը ո՞րքան ատեն պիտի տեւէ։ «Որքան ատեն որ ֆրանսերէնը չգործածէք կրօնագիտութեան եւ քրիստոնէականի աւանդումին մէջ»։ Բողոքեցի եւ միասին պիտի շարունակենք բողոքել այդքան ինքնակամ անօրէնութեան մը դէմ՝ թէ՛ իրաւունքի եւ թէ իրողութիւններու տեսակէտով։ Մինչեւ որ արդարութիւնը գործադրուի, ֆրանսերէն պիտի ուսուցանենք հոն, ուր ունկնդիրները ֆրանսայի են եւ Ֆրանսերէն ու պրբթոն լեզուով հոն՝ ուր ունկնդիրները միմիայն պրբթոն են։»

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Պ. Ռուզվելթի ուղեւորութիւնը.— Զիհակոյի մէջ.— Կարեւոր ճառ մը.— Մընրոեի վարդապետութիւնը.— Նաւատորմ։

Զիհակո, 3 ապրիլ.— Նախագահ Պ. Ռուզվելթ, երեկ իրիկուն, Օսիզորիսմի թաղամասին մէջ, կարեւոր ճառ մը արտասանեց, խօսելով Մընրոեի վարդապետութեան մասին։ Պ. Ռուզվելթ յայտարարեց թէ Մ. Նահանգները այնպէս կը նկատեն որ այս կիսագունտին մէջ իրենց շահերը աւելի անադին են եւրոպական որեւէ տէրութենէ. պէտք է որ թէ՛ Մ. Նահանգները եւ թէ դրացի աւելի տկար հանրապետութիւնները այն տեսակ ընթացք մը ունենան, որով անդրծովեան զինուորական եւ ոչ մէկ ազդ ոտնձգութիւն չընէ այդ հանրապետութեանց հողին վրայ եւ կամ որեւէ քոնթրոլ ձեռք չտրէ անոնց վրայ։ Այդ պատճառով է որ Մ. Նահանգները հաստատապէս կը կարծեն թէ երկու Ովկիանոսներու միջեւ Ջրանցքը իրենք միայն պէտք է շինեն։ Պ. Ռուզվելթ, Վէնեցուէլայի խնդիրը ձեռք առնելով, ըսաւ թէ Մ. Նահանգները ամէնէն առաջ աշխատած են առանց պէտքի չմիջամտելու որ եւ է կռիւի, ուրիշ բան է եթէ իրենց շահերը կամ պատիւը խնդրոյ առարկայ ըլլայ։ Նաեւ Նախանձախնդրութեամբ հոգ տանել, որպէս զի Մընրոեի վարդապետութիւնը չվնասուի։ Պ. Ռուզվելթ յայտարարեց.

«Մընրոեի վարդապետութիւնը միջազգային իրաւունքի սահմանին մէջ է, եւ թէեւ այնպէս կը նկատեմ թէ օր մը նոյն սահմանին մէջ պիտի մտնէ, անհրաժեշտ չէ որ երկար ատեն անոր կցուած մնայ, որքան ատեն ո՞ կազմէ մեր արտաքին քաղաքականութեան յատկանշական դրոշմներէն մէկը, եւ որքան ատեն որ կամքը ունենանք զայն ազդեցիկ ընելու։ Բոլոր սրտովս ու հոգւովս կը հաւատամ Մընրոեի վարդապետութեան. համոզուած եմ որ համաքաղաքացիներուս մեծ մասն ալ նոյն կարծիքը ունի. բայց առանց նախամեծար կը համարին բոլորովին մէկ կողմ թողուլ զայն, քան թէ տեսնել որ անպարծութեանց եւ մեծաքանութեանց պարուակ կ'ըլլայ. ասոնք ալ որ եւ է արդիւնք չեն կրնար ունենալ, եթէ ոյժ չտայ անոնց զօրութիւնը որ ամէնէն վերջը այդ վարդապետութիւնը յարգել պիտի տայ զայն բռնաբարել ուզող մեծ ազգութեան։ Սնապարծութիւնը եւ մեծաքանութիւնը պիտի բարակելի են թէ՛ ազգերու եւ թէ անհատներու մէջ. մեծ ազգի մը հանրային մարդերը պարտաւոր են քաղաքավարութեամբ խօսիլ օտար տէրութեանց վրայ։ Անչուշտ ինքնագովութիւնը պակասելի է. բայց առանց պատճառի թշնամանելը աւելի պախարակելի է։ Ատոնցմէ աւելի, սակայն, կայ մնապարծութիւնը, նոյն իսկ առանց նախատինքի, եթէ պէտք եղած ատենը մարդ անկարող ըլլայ արդարացնել իր հետեւած ընթացքը։»

Պ. Ռուզվելթ յետոյ շնչեց զօրաւոր նաւատորմի մը պէտքը, ոչ թէ պատերազմելու համար, ըսաւ, այլ խաղաղութեան համար իբրեւ ամէնէն մեծ երաշխաւորութիւնը Մ. Նահանգաց։ Նախագահը լսեցաւ։

«Այդ նաւատորմը ունինք։ Շարունակենք չլինել։ Կընանք վստահ ըլլալ թէ որ եւ է վտանգ պիտի չպատռնայ մեզի եւ թէ որ եւ է օտար տէրութիւն մեզի հետ պատերազմիլ պիտի չուզէ Մընրոեի վարդապետութեան համար։»

ԼՅՈՒՍԱՐՏ Լ. ԲՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՄԷՋ

Զբօսական պտոյտ Զինդրայի մէջ.— Դաշնակցութիւն մը երկու երկիրներու միջեւ.— Բորբուկեզ թերթերը.— Հռոմ այցելութիւնը։

Լիզպոնա, 3 ապրիլ.— Լիսուարտ թագաւորը եւ տոմ Քարլոս թագաւորը զբօսական պտոյտ մը կատարեցին Զինդրայի մէջ, սիրական վայրը Ամէլի թագուհիին, որ բացակայ է։ Այս իրիկուան լուսաւորութիւնները չքեղ են. Թակ գեղին վրայ կատարուած հրաձաղութիւնները հիանալի են։ Լիսուարտ Է. այս իրիկուն ընդունեց դիւանագիտական մարմնը եւ Խորհրդարանի պատուիրակութիւնները։ Տիարո իր այսօրուան / իրին մէջ կը հրատարակէ նշանաւոր գրագէտներու եւ պետական մարդոց յօդուածները անդրեւորբորթուկեզ դաշնակցութեան վրայ։ Պ. Ժօս Արբոկո, նախկին նախարար, կ'ըսէ. «Անգլեւորբորթուկեզ դաշնակցութիւնը բացարձակ պայման է երկու երկիրներուն համար. երկուքին համար ալ անհրաժեշտ է դաղթային ծաւալումը։» Տեսակցութիւն մը ունեցայ բորթուկեզ պետական նշանաւոր անձնաւորութեան մը հետ, որ ինձի հաւաստեց թէ ներկայ համաձայնութիւնը երաշխիք մըն է Բորթուկալի գաղթավայրերուն հողային ամբողջութեան համար. երկրակալական ծաւալումի միջոց մըն է, քանի որ անտառապէս կը միացնէ ամբողջ երկիր մը, զոր Գերմանացիները յաջողած էին անջատել։

—Օրորթոյի լրագիրները, որոնք առհասարակ շատ անդլիասէր չեն, սիրալիր յօդուածներ կը հրատարակեն, բարի գալուստ մաղթելով կիսապտ թագաւորին։

Հռոմ.— Լիսուարտ թագաւորին Հռոմ այցելութեան լուրը մեծ փութկոտութեամբ ընդունուեր է պալատան մէջ։ Թրիպունա կ'ըսէ թէ Անգլիոյ թագաւորը Նարոլի ցամաք պիտի ելլէ ապրիլ 27ին եւ միւնոյն օրը Հռոմ պիտի երթայ։ Որովհետեւ թագաւորը մէկ օր միայն պիտի մնայ իտալական մայրաքաղաքին մէջ, Վատիկան տալիք այցելութիւնն ալ հաւանական չի թուիր։ Իտալական նոյն լրագիրը կ'աւելցնէ. «Լիսուարտ Է. որ իր ճամբորդութեան ձեռնարկած է աւելի հանդէսներու եւ զբօսանքներու քան թէ պաշտօնական հանդիսաւորութիւններու հետամտելու, փափաք յայտներ է Իտալիոյ թագաւորը ողջունել Հռոմի մէջ, առանց հանդիսաւորութեան. նաեւ փափաքեր է որ իր այցելութիւնը հանգրանքի ու բարեկամական այցելութիւն մը ըլլայ հանդէպ մեր վեհապետին եւ Իտալիոյ։» Թրիպունա ի վերջոյ կ'եզրակացնէ թէ Իտալիոյ թագաւորին ու թագուհիին Լոնտոն կատարած պաշտօնական այցելութեան փոխադարձաբար կը պատասխանէ Լիսուարտ Է.։

ՎԻԼՀԵԼՄ Բ. ՔՈՐԷՆՀԱԿԻ ՄԷՋ

Այցելութիւն թանգարաններուն.— Նոր-կոյր զահաժառանգ իշխանին կողմէ տրուած.— Ընդունելութիւնը։

Քորէենհակ, 3 ապրիլ.— Վիլհելմ Բ. այս առտու կանուխ եկաւ անկողնէն եւ կառքով գնաց Քորէենհակի նշանաւոր թանգարանները։ Կայսեր կ'ընկերանային գահաժառանգ իշխանը եւ Տանիմարքայի Վալտէմար իշխանը։ Վիլհելմ Բ. երկար ատեն մնաց Թրովալտսէն թանգարանին մէջ, որ մեծապէս շահագրգռեց զինքը։ Առաջին անգամ ըլլալով կը կրէր դասնիական ծովակալի համազգեստը։ Ժամը 1ին, կայսրը ճաշեց գերմանական դեսպանատան մէջ։ Յետոյ, գահաժառանգ իշխանին ընկերակցութեամբ, փարձ պտոյտ մը կատարեց Քորէենհակի շրջակայքը։ Օրը ցուրտ, բայց գեղեցիկ էր։ Իրիկուան ժամը 7ին, արքայական ընտանիքը ճաշեց պալատան մէջ։ Տանիմարքայի արտաքին գործոց նախարարը եւ Գերմանիոյ դեսպանը ներկայ էին։ Յետոյ երեկոյթ մը տրուեցաւ գահաժառանգ իշխանին պալատան մէջ։ Զորս հարիւր հոգի ներկայ գտնուեցան։ Վիլհելմ կայսրը, մասնաւոր կառախումբով, Ռոսքիլ պիտի երթայ, ուր Յաղկեպսակ մը պիտի դնէ Լուիզ թագուհիին շիրմին վրայ։

—Դանիական մամուլը կը դրուատէ այն ընդունելութիւնը՝ զոր Տանիմարքայի թագաւորը եւ ժողովուրդը ցրին Վիլհելմ կայսեր։ Արքայական կոչունքին մէջ Վիլհելմ Բ.ի կողմէ արտասանուած ճառը անգամ մըն ալ ի վեր կը հանէ Ն. Վեհափառութեան բանախօսի տաղանդը։ Քորէենհակ գտնուող արքայազուն բարձրատոհան անձնաւորութեանց բոլորին ալ համակրանքը չներեր է կայսրը, մանաւանդ Տանիմարքայի Վալտէմար ֆրանսացի իշխանուհիին հետ երկարօրէն տեսակցեր է։

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ՄԻՋԱԴԵՊ ՄԸ

Օր. Թուրէի հարցաքննութիւնը.— Իր յայտարարութիւնները.— Պատշգամ-փաստաբանին ընտրութիւնը։

Բարիզ, 4 ապրիլ.— Պ. Մարսէլ Բրէվոյի վրայ կանխամտածութեամբ դիրքէն պարպելու ամբաստանութեան տակ դրուած Օր. Թուրէ, երէկ հարցաքննուեցաւ Պ. Վալլէի կողմէ։ Օր. Թուրէ, սեւ թաւիշէ պարզ ու վայելուչ զգեստ մը հագած եւ միեւնոյն գոյնով ու ճերմակ փետուրով զարդարուն գլխարկ մը դրած գլուխը, իր եղբօրը ընկերակցութեամբ, դատական պաշտօնատունը գնաց։ Իսկոյն հարցքննիչ դատաւորին սենեակը տարուեցաւ։ Պ. Թուրէէ խընդրուեցաւ սպասել դուրսը։ Հարցքննութիւնը ձեւական բան մը պիտի ըլլար, քանի որ ամբաստանեալը չէ ընտրած իր փաստաբանը. սակայն Օր. Թուրէ խնդրեց որ իր բացատրութիւնները լսուին անյապաղ ու հեծկլտուքներով ընդմիջուած ձայնով մը՝ Պ. տը Վալի պատմեց իր յարաբերութիւնները Տրմի-Վիեռժի հեղինակին հետ։ Օր. Թուրէ յայտարարեց թէ ո՛չ իմաստակի եւ ոչ ալ երաշտեսի տեղ պէտք էր դնել զինքը, այլ զգայնիկ կնոջ մը, յարելով թէ «իր պատմութիւնը չէր նմաներ ուրիշ ոեւէ կընոջ պատմութեան։ Ես հրապուրուած աղջիկէ մը աւելի բան մըն եմ, ըսաւ Օր. Թուրէ։» Օրէնքին արտադրութեանց համաձայն Պ. տը Վալ մերժեց արձանագրել տալ ամբաստանեալին խօսքերը, ըսելով թէ Օր. Թուրէ իր յայտարարութիւնները պէտք է կրկնէ պաշտպան-փաստաբանին ներկայութեանը։ Ժամը վեցուկէսին, աչքերը արցունքներէն տակաւին ուռած, բայց սիրտը սփոփուած, Օր. Թուրէ մեկնեցաւ դատական պաշտօնատունէն, «իր մօրը պատուելի գլխուն վրայ» երդում ընելով թէ ալ եւս սպասուհեան փոքր չպիտի կատարէր Պ. Մարսել Բրէվոյի վերայ։ Օր. Թուրէ, երեքշաբթի կամ չորեքշաբթի օրը, նորէն պիտի հարցաքննուի իր պաշտպան-փաստաբանին Պ. Հանրի Ռոպէրի ներկայութեանը։

ՕՍՄ. ՀԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍ

ԸՆՏԻՐ ԿԻՐ ԵՒ ՇԱՂԱԽ ՇՈՒԵՆԱՐԻ ԴՈՐՇԱՐԱՆ, ՍՊԵՆԻԱ Լ. ՊԷՕՍԷՕՂԼՈՒ, Գ. ԼԻՆԱՐՏՍՕՆ ՍՏ. ԲՆ.

Այս կիրը, որուն սպառումը մեծապէս աւելցած է վերջին երկու տարիներուն մէջ, շատ կարեւոր բարեւոքում մը կրած է շնորհիւ ճարտարագէտ Պ. Կ. Լինարտսոյի, որ գիտական երկար հետազօտութիւններէ յետոյ, յաջողած է գտնել գերազանցապէս իարոլիք կիր մը։ Լաւագոյն արդիւնքներ տուած է այս կիրը, ծոլ ու սմուշ Ջուրին տակ։ Սաար առաջնակարգ իտրոլիք կիրերէն աւելի աղէկ է անվիճելի կերպով։ 200 օսմ. ոսկիի պարգեւ մը պիտի տրուի անոր, որ ապացուցանէ թէ այս կիրը իարոլիք չէ գերազանցապէս։ Երեք պայմաններ կը միացնէ իր մէջ.— Խնայողութիւն, առողջարար հանգամանք, հաւասարութիւն։

Կեդրոնական մթերանոց, Կալաթա, Բալաֆալ-Եէրի, թիւ 63, առաղձավաճառ Պ. Բէօսէօղլու Խարալամպոսի մեծ մթերանոց։ Մասնաճիւղերն են Պոլիս, Բէրէսթէֆիլեր, թիւ 394, Գասրգիւղ քարափին վրայ, Եանի Միքայիլի քով, Սամսոն Անատօղլու Եղբարք։ 72—105

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԻՒՆԻՈՆ Ապահովագրական Ընկերութեան Տնօրէնութիւնը 1/14 մարտէն սկսեալ իր գրասենեակները փոխադրած է, Պոլիս, Սուլթան Համամ, Նորաշէն Քաթրրճի օղլու բաստաժ։ 19—20

Ներքին Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆ ԻՇԽԱՆՆԵՐԸ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Պատշգամական Զեկուցում.— «Գերմանիոյ Վեհ. կայսեր որդիները՝ Բարձր. Ֆրիտրիխ Վիլհելմ եւ Բարձր. Այթել Ֆրիտրիխ իշխաններուն ի պատիւ, երէկ իրիկուն, երեքշաբթի, Եըլտըզի Կայս. Պալատան մէջ կայս. հացկերոյթ մը տրուեցաւ՝ ի ներկայութեան Գերմանիոյ դեսպանական գործակատար Պառոն Ֆոն Վանկենհայմի։ Կայս. այդ հացկերոյթին ներկայ գտնուելու պատիւը ունեցան նաեւ Մեծ-Եպարքոսը, դատական նախարարը, Սպարապետը, պետական Խորհուրդին նախագահը, ներքին ու արտաքին գործոց նախարարները, Թնդանօթարանի վերատեսուչը, կիմտական, Լիվգաֆի եւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարները, եպարքոսական խորհրդականը, Բարձր. իշխաններուն հիւրասիրեալ ու պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղին անդամ Թիրխան փաշա, կրթական նախարարը ու կայս. Թանգարանին տնօրէնը, օսմ. ծառայութեան մէջ գտնուող գերման պաշտօնատարները, Բարձր. իշխաններուն հետեւորդները, գերման դեսպանատան պաշտօնատարներ եւ կայս. Պալատան պաշտօնատարները։»

* * *

Գերման իշխանները, երէկ առտու ժամը 2½ին, իրենց հիւրամեծարներուն եւ հետեւորդներուն հետ, Պոլսոյ կողմը անցնելով այցելեցին Այասոֆիայի մզկիթը, որուն ներքին մասը դիտելի եղաւ, առաջին յարկը ելլելով այցելեցին այն տեղի հնութիւնը։ Կայս. Թանգարանին տրօնքէն Համամ պէյ, որ ներկայ էր, հարկ եղած բացատրութիւնները տուաւ։ Իշխանները, յետոյ գացին կայս. Թանգարանը, որուն ամէն կողմերը աչքէ անցուցին։ Ամէնէն աւելի իշխաններուն ուշադրութիւնը հրաւիրեց Մեծն Աղեքսանդրի գերեզմանաքարը, Եգիպտոսի Փարաւոնները, մումիաները եւ ասորական սեպաձեւ գիրերով արձանագրութիւններ։ Տնօրէն Համամ պէյ այդ մասին հարկ եղած բացատրութիւնները տուաւ։ Իշխանները ապա գացին Թրգաբու պալատը, ուր ընդունուեցան կայս. Գանձարանին վերատեսուչ Էյնէէմ պէյի եւ հրամանատար Ռիզա փաշայի կողմէ։ Զինուորներու ջոկատ մը զինուորական պատիւներ ընծայեց։ Իշխանները այցելեցին Պաղատատ քէօշկը եւ պալատան ամէն կողմերը։ Այդ միջոցին անոնց հետ եւ Իր կայս. մեծարանքները չնորհեց։ Թարգմանի պաշտօնը վարեց արաբողպատ Իպրահիմ պէյ։

—Ֆրիտրիխ Վիլհելմ իշխանը, հեռագիր մը ուղղելով իր հօրը՝ Վիլհելմ կայսեր, ծանոյց Վեհ. Սուլթանին կողմէ իր ու եղբօրը նկատմամբ եղած պիտիք ընդունելութիւնները։

—Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ գերման իշխաններուն նուիրել այն ոսկի շքադրամը որ չինուած է իբրեւ յիշատակ Վիլհելմ կայսեր Կ. Պոլիս ըրած այցելութեան։ Ն. Վեհափառութիւնը նաեւ զանազան պատուանշաններ չնորհեց իշխաններուն հետեւորդներուն։

—Գերման իշխաններուն հետեւորդներէն Բլէմէնթ բրոթֆէսէորը, Մեկի մէջ իշխաններուն հետ հնախուզական պեղումները այցելած ատեն ձիու մը ոտքի կոտրածէն վնասուած ըլլալով, հոս մնալու ունեցաւ, սակայն վերջը չատ թեթեւ ըլլալով վաղը պիտի կրնայ հիւանդանոցէն ելլել։

ՄԱՀ ԴՈՍՈՎԱՅԻՆ ԿՈՒՍԱԿԱԼԻՆ

Դոսովայի կուսակալ Հաճը Մէհմէտ փաշա որ հիւանդ էր եւ վերջերս ապաքինած, բայց հիւանդութեան կրկնութիւն մը ունեցաւ, որով առջի գիշերը, առտուան դէմ, մեռաւ Սկիւտարի մէջ։ Բիրկ Իրզրումցի էր եւ ծնած 1262 թուականին, որով 59 տարեկան էր։ Վարած էր զանազան պաշտօններ։ Ասկէ առաջ Ափրիկեան Տրիպոլոյ կուսակալ էր։

ԹՈՒՐՔԻՍ ԵՒ ՌՈՒՍԻՍ.

Մալիմաք հետեւեալ հեռագիրը կ'արտատպէ Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէէն, Դ. Պոլսէն ապրիլ 3 (Ն. Տ.) թուականով ուղղուած նոյն լրագրին.

«Կ. Պոլսոյ շրջանակներուն մէջ գոհութիւն պատճառեց Ռուսիոյ պաշտօնաթերթին հրատարակած պաշտօնական գիտցը՝ օսմ. կառավարութեան նկատմամբ։ Կ. Պոլսոյ շրջանակներուն մէջ ամէնէն աւելի նպաստաւոր ընդունելութիւն գտաւ պուկար իշխանապետութեան եղած ազդարարութիւնը՝ կասեցնելի ընթացք ունեցող պաշտօնականը պատժելու մասին։

—Ապրիլ 4 թուականով Պէլգրատն կը հեռագրեն նոյն լրագրին.— Բեղերպուրկէն առնուած լուրերու նայելով, Պալքանի կացութիւնը դոհացուցիչ կը նկատուի։ Ռուսիոյ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ մեծապէս կը գովեն օսմ. կառավարութեան ցոյց տուած ձեռնասութիւնը՝ վարչական տեսակէտով եւ խաղաղութեան պահպանման մասին։

—«Բեղերպուրկէն ապրիլ 4 թուականով կը հեռագրեն նոյն լրագրին.— Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը վերջերս հրատարակած մէկ յօդուածովը կ'ըսէ թէ վերջին լուրերու նայելով, օսմ. կառավարութեան պաշտօնեաները մեծամեծ ջանքեր կ'ընեն Բուլգարիի նահանգաց համար որոշուած բարեկարգական միջոցներու գործադրութեանը նկատմամբ։»

ԹՈՒՐՔԻՍ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.

Դրսի մէջ հետեւեալ կը կարդանք.— «Ինչպէս յայտնի է, կայս. Իրատէէի մը համար կնքուած պայմանագրութեամբ մը մասնաւոր հրացաններ պիտի գնուին։ Արդ, գոհութեամբ կ'իմանանք թէ Թուրքիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ տիրող բարեկամական յարաբերութեանց հետեւանքով, Գերման կառավարութիւնը հարկ եղած նիստմանը տուաւ է, որպէս զի, եթէ հարկ ելլայ, այդ հրացաններուն չինութիւնը իրեն հաշուոյն չինուածներէն առաջ կատարուի։»

ՌՈՒՍԻՈՅ

պաշտօնաթերթը, կ'ըսէ Իզատ, մէկ-երկու օր առաջ հրատարակած մէկ յօդուածին մէջ բան է որ օսմ. կառավարութիւնը բացարձակապէս կ'ուզէ վերջ մը տալ ապատակներու արարքին։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ

պատուիրակութեան գումարումին մէջ, կ'ըսէ Սապան, նախարարապետ Պ. Ֆոն Զէլ գովեր է Բուսկիի նահանգաց մէջ օսմ. կառավարութեան ձեռք առած բարեկարգական միջոցները, որոնք չատ լաւ արդիւնքներ պիտի տան։ Պ. Ֆոն Զէլ ըսեր է նաեւ թէ օսմ. կառավարութեան զինուորական մասը զօրաւոր երաշխաւորութիւն մըն է թէ պալքանեան ամբողջ թերակղզիին մէջ խաղաղութիւնը պիտի պահպանուի։

ՊԷՐԼԻՆԻ ԲՈՍՔ

լրագիրը, կ'ըսէ Սապան, Ռուսիոյ կողմէ Պուլկարիոյ եղած ազդարարութիւնը մեծապէս գնահատեցաւ եղաւ, կը յայտարարէ թէ անչուշտ պակաս իշխանապետութիւնը, Տանէվի գունդին պաշտօնի կոչուելովը։ խիստ միջոցներ ձեռք պիտի առնէ պուլկար ապստամբներուն դէմ. նաեւ թէ Պուլկարիա արդէն փափաքող է խաղաղութեան պահպանման։

—Բոսք կը ծանուցանէ նաեւ թէ պուլկար կառավարութիւնը սահմանադրութեան վրայ խիստ հսկողութիւն կը կատարէ՝ ապստամբներուն անցքը արգիլելու համար։

Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։ Այդ միջոցին ներկայ էին բոլոր նախարարները՝ պաշտօնական համազգեստով։ Վեհ. Սուլթանը իշխաններուն ներկայացուց զանոնք։ Քիչ ետքը, Ն. Վե

ՄԱՆԱՍԴԵՐԻ նահանգին մէջ Ցլորինայի յոյն եպիսկոպոսը, կ'ըսէ Սեբվէք, Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէի Թղթակցին հետ ունեցած տեսակցութեանը պահուն յայտարարեր է թէ յոյն ժողովուրդը կ'անիծէ պուլկար ապատակները՝ օրոնք խաղաղութիւնը կը խանգարեն։

—Մանասթիրի գաւառական թերթէն հետեւեալը կ'արտատպէ Սեբվէք.—«Տէպէնիի բնակիչները, Բէսբիէի գաւառակին մէջ, կուսակալութեան դիմելով գանգատեցան թէ զինուորներու կողմէ պուլկար ապատակները հալածուած միջոցին, առաջիններուն կողմէ անկանոնութիւններ գործուած են։ Վեհ. Սուլթանը օրուն մեծ բաղձանքն է որ իր հաւատարիմ հպատակներէն եւ ոչ մէկը խոչտանգուի, հրամայեց որ հարցաքննիչ դատաւոր Սատտտտին պէյէ, դեր-զնդապետ Մուսթաֆա պէյէ, հաղարապետ Շեվգը պէյէ եւ Մանաստիրի վերաքննիչ ատեանին անդամ Ալեքսանդր էֆ.է կազմուած յանձնաժողով մը տեղւոյ վրայ քննութիւն կատարէ։ Ցանձնաժողովին աեղեկագիրը կ'եզրակացնէ թէ որեւէ անկանոնութիւն չեն գործած կայս. զինուորները, որոնք անբասիր ընթացք մը ունեցած են. միայն մէկ քանի կիներ, կարդ մը երիտասարդ անպաներու աջակցութեամբ, ուզեր են ազատիլ ըլլալ զինուորներու յառաջացման։ Այդ զինուորներէն մէկը վիրաւորուած ըլլալով, փոխադարձաբար պատասխաներ է։ Այդ զինուորը իսկոյն ձերբակալուեր է, ինչպէս նաեւ զինուորներուն յառաջացման արգելք եղողները, որոնք դատական պաշտօնեաներուն յանձնուեր են։ Բուլգարի նահանգապետ ընդհանուր քննիչը հրամայեր է թէ որ եւ է յանցանքի համար պատասխանատու ճանչցուած զինուորները պատժուին։»

ՍԵԼԱՆԻԿԻՆ կը գրեն թէ Օսմ. Պանքային պաշտօնեաներէն Պ. Սատոք Մանասդրէն նոյն քառաքը դարձեր է։ Ինչպէս յայտնի է, Պ. Սատոք պաշտօն ունէր տեղւոյն վրայ քննութիւն կատարել Սկիւպի ու Մանասդրի մէջ հաստատուելիք Օսմ. Պանքայի ճիւղերուն նկատմամբ։ Այդ ճիւղերուն հաստատումը վերջնականապէս որոշուած է։ Մանասդրի ճիւղին տնօրէն կարգուած է Պ. Վէրնածա եւ Սկիւպի ալ Պ. Պարոնծի։ Թէ՛ տոնք եւ թէ միւս պաշտօնեաները քիչ օրէն նոյն տեղերը պիտի ուղեւորին։

ՊՐԱԶԻԼԻՈ նախագահ Պ. Ֆրանսիսքօ տը Բօյա Բարրէքի մէկ նամակը, որով իր ընտրութիւնը կը ծանուցանէ, Բ. Դրան տրուեցաւ՝ կայս. Պալատ մատուցուելու համար։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ տօնին առթիւ, երէկ, դեսպանատան մատուռին մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանատան գործակատարը ու բոլոր պաշտօնեաները։ Եկեղեցական արարողութենէն ետքը, շնորհաւորական ընդունելութիւններ կատարուեցան։

—Հելլենական նոր դեսպան Պ. Կրիբարիս որ այս իրիկուն Կ. Պոլիս կը ժամանէ, պիտի իջեւանի Բերա Բէյէ։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ.— Մեծ-Եպաքոսը, կ'ըսէ Մոնիդէօռ, հրամայեց ելմտական նախարարութեան, ծովային նախարարութեան հաշուոյն 80,000 ոսկի վճարել Անսալտօ նաւագործարանին՝ օսմ. մարտանաւերու վերանորոգութեան համար, որ Թէրանէի մէջ կը կատարուի նոյն նաւագործարանին ճարտարագէտներուն տեսչութեանը տակ։

ՏԱՐՏԱՆԵԼ, ցամաք հանուած ապրանքներէն, կայս. Իրատէի մը համաձայն, տուրք մը պիտի առնուի հինգ տարուան պայմանաժամով։ Հասոյթը պիտի յատկանայ քարափին մէկ մասին շինութեան եւ քաղաքին շուրջը գտնուած ճահիճներուն մաքրութիւնն։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ռուսական նաւաբաժնին նոր հրամանատար Մոլտա դեր-Ծովակալը, առջի օրը, Օտեսայէն Կ. Գալիս ժամանեց ռուսական չոգենաւով. նոյն օրը ցամաք ելաւ եւ այցելութիւն տուաւ Ռուսիոյ դեսպանին։ Իրիկունն ալ ներկայ գտնուեցաւ դեսպանատան նաւային կցորդին կողմէ տրուած սեղանի մը։ Դեր-Ծովակալը յետոյ շոգենաւ վերադարձաւ։

ՇՈՒԱՔՅԻՆ նախարարութեան պէտք ունեցած ելեկտրական գործիքներուն մատակարարութիւնը Պ. Վէրտուի վրայ մնաց 80,000 ֆր.ի։

ՊԱՐՍԻԿՆԵՐԸ, այս գիշեր, 10 Մուհարրէմ, սուգի արարողութիւններ պիտի կատարեն Պոլսոյ Վալիտէ խանին եւ ուրիշ մէկ քանի խաներու մէջ։

ՄԱՐՍԱՑԻՆ Խորհուրդին նախագահ Սիւրէա պէյ տեղեկացաւ թէ փոխադրութեան կարգ մը Ընկերութիւններ, առանց որ եւ է օրինական տրամադրութեան, մաքատուն չեն տանիր դուրսերը փոխադրուած ապրանքները, այլ Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքատուն բերուած դէտի մը միջոցաւ վաճառատուններու կամ մթերանոցներու մէջ կատարել կուտան մաքսային գործողութիւնները։ Սիւրէա պէյի առաջարկութեամբ, մաքսային Խորհուրդը որոշեց որ այդ տեսակ ապրանքները անպատճառ մաքատունէ անցնին եւ քննուելէն ետքը ղրկուին. նաեւ որոշուեցաւ քննել՝ այդ խնդրոյն առթիւ Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքատունէն քանի մը Ընկերութիւններու պաշտօնական արձանագրութեանց պատճէններ տրուելու խնդիրը։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ դեսպանին կինը՝ տիկին Քոնսթան, ուրբաթ օր Կ. Պոլիս պիտի ժամանէ Բէյօղէնէյի չոգենաւով։

ԱԿՆԱԾ թաղապետական բժիշկ կարգուեցաւ Իսմաիլ Հասան էֆ.։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Քանի մը դրամատէրերու կողմէ Պ. Քորոնիթի ձեռնհաս պաշտօնատունէն արտօնութիւն խնդրեց թէքիրտաղէն սկսելով եւ Մալկարա ու Գրիդգիլիսէ հանդիպելով մինչեւ Պոլսոյ անառաները երկաթուղի մը շինելու համար, գլխաւորաբար փայտ եւ ածուխ փոխադրելու Կ. Պոլիս։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Մարտ 17էն 24 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 272. որոնց 2ը՝ կեղծմահէ, 3ը՝ կարմրախտէ, 3ը՝ հարսանիքէ, 7ը՝ թիֆոյէ, 16ը՝ չնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան պատճառէ։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ հանրատուներէն մէկին մէջ, երէկ իրիկուն ժամ 10ին, ոմիր մը գործուեցաւ։ Ռումանթիի գարեջուրի գործարանին պարտէզին մէջ աշխատող թիմուր նոյն տան մէջ Վիքթորիա անուն կնոջ հետ հաճելի ժամեր անցուցած ատեն, սկսան կռուիլ։ Աղմուկը չսանալով, հանրատան սպասաւորը՝ Եաքօ որ միանգամայն նոյն կնոջ երկիրն է, սենեակը փութաց, բայց Թիմուր դաշոյնը քաշելով մխեց Եաքոյի աջ ու ձախ ուսերը եւ կուրծքը։ Վիրաւորը քիչ ետքը մեռաւ։ Ոճրագործը ձերբակալուելով խոստովանեցաւ գործած ոճիրը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեանի։ Ներկայ էին Գրիգոր Խրատրեան, Գրիգոր Թարախճեան, Մկրտիչ Ասատեան եւ Տիգրան Տէր Ներսեսեան էֆ.ները։ Ժողովը կը շարունակուի դեռ լրագրոյս մամուլը դրուած պահուն։

—Թիֆլիսի մէջ իր թաւերական ներկայացումներուն շարքը աւարտելէ ետքը՝ Տիկին Սիրանոյշ Դանձակ այցելեր է Դերասանական սակաւաթիւ խումբով մը, եւ երեք ներկայացում ատեր է, որոնք մեծ յաջողութիւն գտեր են։ Թատրոնը ամբողջովին լեցուած է եղեր երեք երեկոյթներուն ալ, եւ մեծ հասոյթ գոյացեր է՝ բաց ի այն նուէրներէն զորս ստացեր է ծանօթ դերասանուհին, համակրական արտասուքը ցոյցերու առարկայ դառնալով քաղքին ժողովրդեան կողմէ։

—Տիկին Վերժինի Պ. Կիւլպէնկեանի մահուան քառասունքին առթիւ, Ս. Փրկչի Որբանոցի աշակերտներուն խնդրանքով՝ յառաջիկայ կիրակի Հիւանդանոցի մատրան մէջ պատարագ պիտի մատուցանէ Տ. Վարդան վրդ., եւ յետոյ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի հանգուցեալին շիրմին վրայ։

—Իզմիրէն կը գրեն թէ Ստեփան էֆ. Ճշմարտիսեան իր երեք տուները աղքին կը նուիրէ, պայմանով որ իր եւ կնոջը կենդանութեանը վարձքերը իրենց յատկացուին։

—Կայսերական Գեղարուեստից վարժարանին ուսանողներէն Պ. Մխաք Նըշանեան՝ Ս. Պատրիարքին մեծադիր պատկերը գծագրած ըլլալով՝ երկէ յանձնեց Ն. Սրբազնութեան, որ գնահատելով եւրիտասարդ նկարչին ճարտարութիւնը, քաջալերական խօսքեր ուղղեց։

—Կրօնական Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս Արքեպս. Յովհաննէսեանի։ Ներկայ էին Տ. Դարձրիէլ Եպս. Ճէվահիրճեան եւ Սեթեան ու Սանասարեան Աւագ քահանաները, Ժողովը զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.— 1. Մայր եկեղեցւոյ քահանաներէն Տ. Ոսկի քհն. Օհանեան իր նիւթական անձուկ վիճակը պարզելով, նպատի խնդրանք մը ըրած էր։ Ժողովը որոշեց յանձնարարել Մայր եկեղեցւոյ աւագերէցին որ շրջանի մտցնէ զայն եւ քահանաներու յատկացեալ դրամէն մաս հանէ անոր։ Ամենապետ Սրբազանը իր կողմէ, յատնեի Կրօն. Ժողովոյ կոչելով յիշեալ քահանայ, լորդորեց որ իր քահանայական օգնեմին պատիւ բերող ընթացքի մէջ գտնուի. սիրով վարուի իր եղբայրակիցներուն հետ եւ անթերի կատարէ իր պաշտօնը։ 2. Նախորդ նիստի որոշման համաձայն, Ժողովին ներկայացաւ Սամաթիոյ Տ. Անանիա քահանան։ Ամենապետ Սրբազանը պէտք եղած ազդարարութիւնը եւ լորդորը ըրաւ յիշեալ քահանային, այսպիսի ընթացքներու մէջ ուրիշ անգամ չգտնուելու համար։ Իսկ Գասրգիւղի Տ. Խորոսով քահանայ նամակով մը իր ակարութիւնը մէջ բերելով չէր ներկայացած Ժողովին։ Որոշուեցաւ ազդարարել Տ. Խորոսովին, որպէսզի անպատճառ ներկայանայ Ժողովին։ 3. Սաբաթայի Տ. Դաւիթ քահանան հեռագիրով կը ծանուցանէր թէ Իզմիր հասած է, անկից Ափրիկեան Տրիպոլիս մեկնելու համար։ Ժողովը գոհութեամբ լսեց այդ տեղեկութիւնը։ 4. Եէնի-գաբուի Թաղ. Խորհուրդը խնդրած էր որ Տ. Մեսրոպ Արքեպս. Սուքիասեանը տեղին եկեղեցիին քարոզիչ անուանուի։ Ժողովը տեղեկանալով որ յիշեալ Սրբազանը իր հիւանդութեան պատճառաւ նահապետ յայտնած էր թէ ո եւ է քարոզչական պաշտօն չէ կարող ընդունիլ. Ժողովը իր նախորդ հաւանութիւնը պահեց Ցակոբ Վրդ. Շահպազեանի մասին։ 5. Սգերդի Առաջնորդ Տ. Փաւէն Վրդ. կրկին Ս. Կանոնսի վանքին համար տեսուչ վարդապետ մը խնդրած էր։ Ժողովը որոշեց գրել Վանայ առաջն. տեղապահ Տ. Սահակ Եպսի որ Լիմ կամ կոուց անապատի միաբաներէն մէկը ղրկէ հոն։ 6. Խարբերդի Պատր. Փոխանորդ Տ. Եղնիկ Վրդ. խնդրած էր որ Խարբերդի առաջնորդարանի ընտրութեան գործը որիշի մը յանձնուի եւ ինքը Բաղէշ ուղեւորուի։ Ժողովը ընդունեց այդ առաջարկը եւ Առաջնորդի ընտրութեան գործը յանձնեց տեղւոյն Տ. Խաչատուր քահանային եւ որոշեց նոր ընտրութեան հրամանագիր տալ։ Ասկէ առաջ Կամախի Տ. Աբգար քահանան տեղեկագրած էր թէ Կամախէ ղրկուած հեռագիրը ինքը ստորագրած չէ եւ թէ իր ստորագրութիւնը կեղծուած է։ Ժողովը որոշեց գրել Երզընկայի Առաջնորդին, որպէս զի խնդիրը քննէ եւ կեղծողը գտնելով յանդիմանէ։ 8. Ն. Ս. Օծութիւնը կոնդակ մը Միհրան Աշտի եւ կնոջ ամուսնալուծութիւնը հռչակած էր, այրը ղրկելով եւ կնոջ կրկին ամուսնանալու հրաման տալով։ Ժողովը որոշեց գործադրել Հայրապետական այս հրամանը։ 9. Եդիպտոսի Առաջնորդ Տ. Յովսէփ Եպս. խնդրոյ նիւթ եղող տիրացու Միհրանի քահանայութեան արժանաւորութիւնը ուսուցելու համար, կը-րօնական քննիչ յանձնաժողով մը կազմած ըլլալը ծանուցած էր Պատրիարքարան. Ժողովը նկատելով որ Դահիրէէն ո եւ է եկեղեցական չէ նշանակուած այդ յանձնաժողովին մէջ, որոշեց դիտել տալ թէ այն տեղէն ալ անդամ մը նշանակուի եւ թէ երեք քահանաներ բաւական են կրօնական ժողով մը կազմելու համար։ 10. Իսկիմեայի Տ. Վաղինակ քահանան, տեղւոյն եկեղեցական ու կրթական գործերու մասին ընդարձակ տեղեկագիր մը ղրկած էր Պատրիարքարան։ Ժողովը գոհ մնաց քահանային ցոյց տուած այս խրոխտ հոգածութեանը համար։ 11. Մուշի Ս. Կարապետի վանքին փոխ-վանահայր Տ. Վարդան Վ. վանքին մասնակի շինութեանց հաշիւներու մասին տեղեկագիր մը ղրկած էր։ Ժողովը որոշեց Տրնտես. Խորհուրդին յանձնել քննութեան համար։ 12. Թարգաուլի տիրացու Մըկըրիչ Աչէեան Գանտիլլի եկեղեցւոյն վրայ քահանայ ձեռնադրուելու արտօնութիւն խնդրած ըլլալով, Փոխանորդ Սրբազանը տեղեկագրով մը անոր արժանաւորութիւնը ստուգած եւ վկայած ըլլալով, Ժողովը արտօնեց անոր ձեռնադրութիւնը եւ յանձնարարեց Փոխանորդ Սրբազանին՝ զայն քահանայ ձեռնադրել։ (Ի՛ընսուի թէ յիշեալ ընծայացուն Մաղկազարդի առաւօտեան սարկաւագ պիտի ձեռնադրուի եւ Զատկի շաբթուն Դուղկունճուքի եկեղեցին պիտի պաշտօնավարէ, քահանայի ձեռնադրութիւնը Զատկի երկրորդ կամ երրորդ օրը Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցիին մէջ պիտի կատարուի։) Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ կարգ մը ուրիշ խնդիրներով։ Ժողովը իր նիստերը դադրեցուց մինչեւ Աչխարհամարսն կիրակին։

Ա. Զ. Դ.

Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ ինամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ, Ամմն. Սրբազան Պատրիարք Հայրը հրաւիրուած է յառաջիկայ հինգշաբթի (27 մարտ 1903) իր հոգեշունչ եւ պերճախօս քարոզութեամբը հոգեւորապէս մխիթարելու բարեպաշտ ուխտաւորները։

Այս առթիւ Մարաքաղաքիս քաղցրաձայն դպիրներէն ոմանց մասնաւոր հրաւէր եղած է՝ Արեւաշալի երգեցողութեանց աւելի մեծ փայլ մը տալու համար։

Ղալաթիա, 24 մարտ 1903 (ԿՆիթ)

Մանօթ.—Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեանց ի ժամ 1½, Արեւագալի 2½, քարոզի 3½։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Նուիրատուութիւններ յունուար ամսոյ, որոնց մէկ մասը հրատարակեցինք անցեալ շաբթու։ Գումար նախորդ ցուցակի. 16,952 ղրուշ.—Արամ էֆ. Թիրեաքեան, Տիգրան էֆ. Սպէկչարեան, Դէորգ էֆ. Խարբուլեան, Գրիգոր էֆ. Մէլիտոսեան, Սիմոն էֆ. Մալլըմեան, Միհրան էֆ. Իւսլիւքճեան, Ցակոբ էֆ. Սարրաֆեան, Օհնիկ էֆ. Իսրայէլեան, Դասարճեան եւ ընկ., Միհրան էֆ. Տէր Անարոնեան, Աչխատաւոր կին մը Ատաբազարցի, Պաղտիկ էֆ. Նէվրուզ, Պետրոս էֆ. Փափազեան, Տոքթ. Ստեփան էֆ. Մելքճեան, Նշան էֆ. Ղազարոսեան, Ստեփան էֆ. Մէլիքճան, Միհրան էֆ. Կարապետեան, Պաղտասար էֆ. Տէրիրմէնճեան, Պենոն էֆ. Տէրիրմէնճեան, Յովսէփ էֆ. Տէրիրմէնճեան, Բարեսէր ոմն, Յովհաննէս էֆ. Աբրահամեան, Գրիգոր էֆ. Սէլիմիէճեան, Միսաք էֆ. Մէրկէրեան, Կարապետ էֆ. Ցակոբեան, Տիկին Ս. Ապրօ, Տոքթ. Ցակոբ պէյ Սաթճեան, Սահակ էֆ. Դաղարոսեան, Մանուկ էֆ. Արզըճեան, Խաչիկ էֆ. Խորասանճեան, Կարապետ էֆ. Խորասանճեան, Զգոն էֆ. Խորասանճեան, Զաքար էֆ. Գրիգորեան, Տիգրան էֆ. Յովակիմեան, Գառնիկ էֆ. Գավաշեան, Կարապետ էֆ. Ցակոբեան, Ալիքսան էֆ. Ճօշկուն, Հայմարճում էֆ. Կիւլպօյեան, Յարութիւն էֆ. Աբբա Մարկոսեան, Մանուկ էֆ. Միքայէլեան 20ական, Հայկ էֆ. Վարդանեան 10։ Գումար 17,782 ղրշ.

Յուսնար տոմոյ մէջ սիկառի թղթի հասոյթը եղած է 3434 ղրուշ։

Տարտանելի բարեսէր աղջիկներէ հանգանակեալ տեղւոյն Թաղ. Խրերդոյն միջոցաւ 261 քաշ բակլա, սիսեռ, լուբիա, 108 քաշ պուլգուր եւ 75½ քաշ սիսեռ եւ կորկոտ։ Տիկին Սրբուհի Կ. Էսէֆեան 20 քաշ բրինձ։ Մէջ. Յովհաննէս էֆ. Կ. Եուսուֆեան 1 ոչխար եւ 10 քաշ բրինձ։ Տիկին Գ. Գարագաշ ի Պանարբա 7 բէշկիր եւ 1 կտաւ չաղկի։ Յարութիւն էֆ. Խաչատրեան ի Պալըքէսիր 30 հատ կօշկի դանակ եւ 2 պշկիր։ Օգնիէ եւ ընկ. 12 շիշ Պորտօյի գինի Բերայի կալուածոց Հոգաբարձութեան միջոցաւ։ Պետրոս էֆ. Խանարեան 10 քաշ կաչի։ Տոքթ. Ն. Տաղաւարեան էֆ. 1 օրինակ Առողջարանութիւն, 1 օրինակ Բնական Պատմութիւն, 1 օրինակ Ծագումն հայ տարեց, 1 օրինակ Բառացուցակ եւ 1 օրինակ Գիտական Շարժում 1886ի։ Կէտիկ Փաշայի Ամերիկեան վարժարանէն 6 կ/ քա մրգեղէն, 2½ քաշ չաքարեղէն, Դրիդոր էֆ. Սարգիսեան 1 հատ արծաթ կանթեղ (210 տրամ)։ Մատթէոս էֆ. Բէշիկեան 1 արծաթ խաչ (3 տրամ)։ Բարեսէր Տիկին մը 6 հատ սպարմաչէթ մամ։ Նազարէթ էֆ. Հէսքէլէկեան 1 հատ ոչխար։

* * *

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ անցեալ յունուար ամսոյ մէջ եւս սաւրիչ արհեստաւորքիրենց բարի սովորութեանց համաձայն, Հիւանդանոցս գալով անձնուիրաբար ածիլեցին պատանիները։ Պալի Փաշայէն Արմենակ աղա, Դումգաբուէն Աղաճան եւ Փիլիպոս աղաները։ Սամաթիայէն Համբար աղա Յարութիւնեան եւ Համբար աղա Հալէպլի։

* * *

Վաղամեռիկ Օր. Ադապի Գալէնտերեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 56 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս Տիկին Մարիամ Գալէնտերեան։

—Հանգուցեալ Օր. Վիքթորիա Ն. Բէշիկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Սարգիս եւ Մանուկ Էֆէնտիք Իսմէրեան, մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Մ՝ինրան էֆ. Կ. Իսէֆեան։

—Հանգուցեալ Տիկին Տիրուհի Ա. Էլմասեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Տէր եւ Տիկին Մաքսուտ էֆ. Շահպազ։

(Հոգաբարձութիւն)

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՆ ՏԷ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՊԷԼԿՐԱՏ, 7 ապրիլ.— Թագաւորին կողմէ, այսօր, ժողովուրդին ուղղուած յայտարարութիւն մը կ'ըսէ թէ 1901 ապրիլ 6ին տրուած հիմնական նոր օրէնքը ո՛չ թագաւորին եւ ոչ ալ ժողովուրդին յոյսերուն համապատասխանած է, այլ ընդհակառակը Սքուպչինայի նասաչրջանները մէջ ցոյց տրուած քաղաքական կիրքերը վնասած են երկրին շահերուն։ Նաեւ արգիլած են ազդային որ եւ է տնտեսական զարգացում։ Յայտարարութիւնը սապէս կը՛շարունակէ.—«Պալքանները մէջ խաղաղութեան պայմանները չատ կարեւոր են։ Սերպիա պէտք ունի բարեկարգութեան, խաղաղութեան ու միաբանութեան։ Նաեւ պէտք է անոր մէկ տիպարը ըլլայ։ Թագաւորը, երկրին միաբանութիւնը ու յարակացութիւնը ապահովելու համար, կը դադրեցնէ 1901 ապրիլ 6ի հիմնական օրէնքը եւ կը հրամայէ որ Սքուպչինան լուծուի։ Ներակոյտին անդամները կորսնցուցած են իրենց պաշտօնին վաւերականութիւնը եւ պետական Խորհուրդին անդամներն ալ անպաշտօն վիճակի կոչուած են։ Ընտրութեանց, մամուլի եւ համայնքներու վերաբերեալ օրէնքները դադրած եւ անոնց յաջորդած են հինները։»

Թագաւորը, նոր ծերակուտականներ եւ պետական խորհրդականներ անուանելէ ետքը, երկրորդ յայտարարութիւն մը կ'ուղղէ ժողովուրդին, հրամայելով վերահաստատումը 1901 ապրիլ 6ի հիմնական օրէնքին, եւ ըսելով որ նոր Սքուպչինային ու նոր Ներակոյտին պարտքը պիտի ըլլայ, նոր օրէնքներ պատրաստել որոնք աւելի համապատասխան ըլլան այդ հիմնական օրէնքին ոգիին, քան թէ դադրած հիմնական օրէնքը։

—Նախկին խնամակալ Պէլիմարքովիչ ծերակոյտին ատենապետ անուանուեցաւ։ Հիմակուան դասիրը վերակազմուեցաւ, որուն մէջ մտաւ Պ. Տէնիչ իբրեւ արտաքին գործոց նախարար, յաջորդելով Պ. Լազանիչի։ Ցկեանս ընտրուած ծերակուտականներուն մէջ կան 12 նախկին սղատականներ՝ կուսակից նախկին խնամակալ Ռիսթիչի, 7ը նախկին յառաջդիմականները եւ 5 չէջոգներ։ Արմատական բնաւ չկայ։ Ժամանակաւոր ծերակուտականներու ընտրութիւնը պիտի կատարուի այն ատեն երբ արդէն անուանուած ծերակուտականները պատրաստեն ընտրական առժամեայ օրէնքը, ինչպէս նաեւ Ներակոյտին եւ Սքուպչինային կանոնագիրները։ Պ. Պոկիդէվիչ ատենապետ անուանուեցաւ պետական Խորհուրդին, որուն անդամները, առանց բացառութեան, ծերակուտականներ են։

(ԱԺԱՆՆ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 7 ապրիլ.—Վոժի ծերակուտական Պ. Պրիւնեօ այս առաւօտ մեռաւ։

—Երեսփ. Ժողովին մէջ Պ. Ժորէս իր ճառը շարունակելով, պահանջեց որ արդարութիւնը երեւան հանուի եւ քննութիւն մը կատարուի իր երեւան հանած նոր իրողութիւններուն վրայ։ Պատերազմական նախարար Անարէ զօրավարը բատ թէ կ'ընդունի վարչական քննութեան մը ձեռնարկումը Տրէյֆիւսի գործին համար, որպէս զի պատասխանատուութիւնները հնչդուին։ Երեսփ. Ժողովը անվաւեր հրաչակեց ազգայնական Պ. Սիվրթոնի ընտրութիւնը։ Ցետոյ Ժողովը 217ի դէմ 282 ձայնով վստահութեան քուէ տուաւ կառավարութեան։ Ժողովին նիստերը դադրեցան մինչեւ մայիս 19։

ԼԻԶԲՈՆԱ.— Լուսաբար թագաւորը այս իրիկուն մեկնեցաւ։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սերպիոյ դահլիճին մէջ հիմա ըլլալիք միակ փոփոխութիւնն է Պ. Տէնիչի արտաքին գործոց նախարար անուանելը փոխանակ Պ. Լազանիչի։

ՍՈՖԻԱ.— Կարեւոր զեղծումներ երեւան հանուեցան Պուլկարիոյ ազգային պանքային մէջ։ Բարձրատիճան պաշտօնատար մը պաշտօնանկ եղաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թրանսվալի փոխարարութիւնը Զատկէն վերջը հրապարակ պիտի հանուի։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Ժորէս այսօր Երեսփ. Ժողովին պիտի ներկայացնէ պաշտօնաթուղթ մը, որով կ'ապացուցուի թէ Տրէյֆիւսի վերաքննութեան դէմ հանուած նամակը կեղծ է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹԱՅՈՒՄ 26 Մարս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Մեռելի Գ.	Ֆ. Կ.	21	09 ½
Բուլգարիի Երկաթուղի	Ֆր.	120	—
Հիրջէթի Թարիխ		20	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Բէյէոի Ժէնէրալ Օթմ.		—	—
Յօս. Օթմ. Շանտ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	30
» ժուրնամ		1	80
» պարտաթուղթ		492	—
Քարափ Գ. Պոլսոյ		500	—
Թրանսվալ		143	—
Քրէտիթ Ֆոնսիէ Էժիպսիէն		269	—
Լավրիում		81	—
Անատոլլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	25
» պարտաթուղթ	»	527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	111	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	Ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 ¾
Պերլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	Ֆիորր.	21	06

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Դրշ.	57	20
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բոլ եմբէրիաչ	»	20	10
Ֆրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճայիդ	»	—	—
Բուպլի Ղրշաղրամ	Օ. Ո.	5	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիտէ		90	37
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		59	—
» » » Դ. բաց.		28	25
» » » Դ. զոց.		28	12
Օսմանեան Պանքա		13	63
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		41	50
» Մոնոբոլ		43	50
Գուլկիւրական 1888		91	50
Բէյրութի իւնիդ իէ		107	75
օմինիպաս		105	—
Թրանսվալ		5	62
Այտին երկաթուղի		13	50
Փոխանակագիր		25	37 ½

ԲԱՐԻԶ, 7 Ապրիլ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		98	12
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	բաց. Դրշ.	28	65
	զոց. »	28	50
» » » Բ.	»	30	60
» » » Գ.	»	30	70
Օսմ. Գայս. Պամբա	Ֆր.	593	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բուլգէրի երկաթուղի	»	125	—
Օսմ. մարսաման	»	473	—
Օսմ Ռէժի	»	359	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	495	—
Քէտիթ Լիոնէ	»	1075	—
Իտալական Ռանթ	»	102	65
Սպանիական արտաքին	»	87	02
Թրանսվալ	»	145	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	170
Դրամազրկ	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 7 Ապրիլ

Ռուպլը	Ֆր.	—	—
Բուլգէրի երկաթուղի	»	120	20
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	60
Ֆսխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	395

ՎԻԷՆՆԱ, 7 Ապրիլ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	60
Բուլգէրի երկաթուղի	»	116	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊՐԻՍԷԼ, 7 Ապրիլ

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		28	45
Բուլգէրի երկաթուղի		121	75

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանքներ

Ղալաթիա, Թիւնէլին քովը, Մէրթէքեանի փողոց Իզզէթ Փաշա Խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տոքումա եւ թաւշեայ գորգեր, «քէյէ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, սղոցներ, քորնիշներ, գետինի մուշամպներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով,
ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆԴՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ղալաթիա, Եիւքսէք Գալաբրըմ, Թիւ 98, Պ. Անդ. Սթամաթիատէսի ծանօթ վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ կղպանքներ եւ սամաքիլիներ, գրասենեակի, սենեակի եւ դարաններու դրանց համար, ինչպէս նաեւ F. Werthim & Cie ծանօթ տան դրամարկղերը։

Նոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ վերջին դրութեամբ պողպատէ սապահական գործիքներ, որոնք կղպանքները բանալու համար գործածուած ո եւ է օտար բանալիի կամ գործիքի ներմուծումը կ'արգիլեն։ 3—12

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՕՍՖՈՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական ուժասպառութեանց կ'ենթակուի։ Արիւնը կը սակաւանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կոտրին ամբողջ մարմնոյն և. աշխատանքը ոգնդին մէջ յոգնութիւն կը զգայ։ Սիրտը կը տրտմի և դեռ այս-կարգի շատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին ստանալ մէջ մտցնելու և զայն զօրացնելու համար, բժիշկներ նոր հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտներէն Պիլեօն՝ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ ուրեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ զեղծումներու պատճառով անկարգութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անկրաժեշտ է որ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամենէն ադուր դեղն է ուրարտիսին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիին և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու ցուցէ։

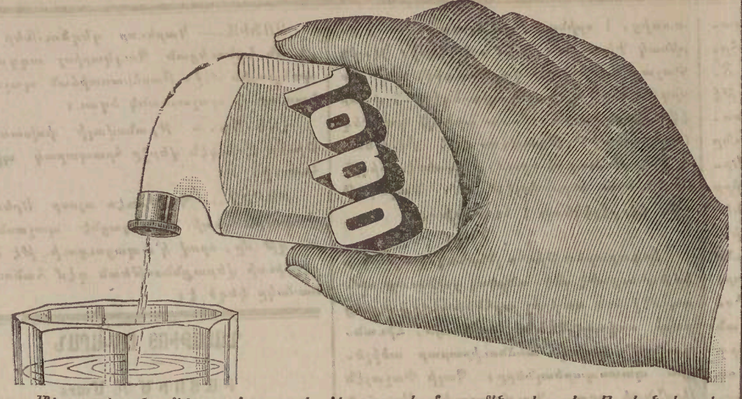

Մեր օրերուն մէջ առհասարակ հետաքրքրուած դրութիւնը ակռաներու մաքրութեան համար, այն է ակռայ մաքրող հայսերու գործածութիւնը, բոլորովին սխալ է։ Անշուշտ ասիկա կ'ըսենք ամէն անոնց, որոնք կ'ուզեն կատարելապէս առողջ պահել իրենց ակռաները. մեր կարծիքով՝ ատիկա պէտք է ըլլայ բերնի համար տարուած խնամքներուն նպատակը։ Ան որ կը փափաքի բոլորովին առողջ պահել իր ակռաները, ամէն բանէ առաջ, պէտք է վարժուի իր բերանը լաւ վիճակի մէջ պահել, հականեխական հեղուկի մը միջոցաւ. Ակռաներու պարզ շփումը հայսով, ինչ որ ալ ըլլայ ան, երբեք փոխում՝ զերծ չի պահեր զանոնք, սա պատճառաւ որ ամէնէն աւելի յարձակման ենթակայ եղող տեղերը, ինչպէս աղօրիքներուն ներքին մասին, ակռաներու յօդուածներուն, կոտրած ակռաներուն մէջ չի կրնար մտնել հայսը. առաւելապէս հոտ է որ աւերները կը շարունակեն աղաւորէն։ Ընդհակառակը, հեղուկ մը ամէն տեղ կը թափանցէ, եւ եթէ հականեխական պէս ազդէ, կը կասեցնէ մնուղի մնացորդներուն տարրալուծութիւնը։ Իրապէս ազդեցիկ գործիքը Օտոլն է։ Բերնի կատարեալ մաքրութիւնը Օտոլի գործածութեամբ միայն ձեռք կը բերուի, չնորհիւ այն մանաւոր յատկութեան, զոր այդ նիւթը ունի, գեղձերուն մէջ մուտ գործելով եւ հականեխական ազդեցութիւն մը ընելով, որ ամբողջ ժամեր կը տեւէ։ Օտոլը, ուրեմն, իրաւամբ կրնայ նկատուիլ իբր լաւագոյնը այն միջոցներուն, որոնք կը գործածուին բերնի պահպանման։ Օտոլը երբ սրուակով (կաթլոցէ սրուակով գնուի, որուն պարունակութիւնը կը տեւէ քանի մը ամիս, 10 դրուշ կ'արժէ եւ ամէն դեղագործներու, անուշահոտութեանց վաճառատուներու եւ դեղավաճառներու քով կը գտնուի, Լինկնէրի քիմիական աշխատանոցներուն մէջ, Կեդրոնական մթերանոց, Պոլիս, Մեծ Նոր խան, թիւ 31։

304.—

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վենետիկ Սալթանին Կայսերական Իրաւունքով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականը
(20 սէֆէր 1310)
Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Նամակատան դէմը։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի տարածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան գործունէութեան կ. ՊՈԼԻՍ Ոչ-Ք խան, Քաղաքէյ Ղալաթիա

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօխ
Մարուհեանը։ Զարշլը խան, թիւ 21
Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։
194

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈՒԵՅՑԱՐԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԻՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահսարալէ

ՎԱՃԱՌԱՆԵՐ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու Եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կատարդրէ ամենաբուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ և լուսաբի պարզ օճառներ։

Տեսակի ոգեղութեան մասին Եւրոպական ամենամեծ գործարանները ապրանքներու ապրանքաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միտնին գինէրու գերազանց ոճութիւնը։ Փափաքողներուն ցանկալին ձրի կը դրկուի։

Մեծաքանակ գնողներ ուրեմն ուղղեցեն դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրտաքի Պաղ և Կ. Ինքնեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սորին, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻՍ.— Գ. Գ. Լաքտարէա Որդի եւ Ընկ. 28.—Ռիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՍՏՈՆ.— Գ. Գ. Ապաքը եւ Ընկ.
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— Գ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱԼԻՊԻ.— Գ. Հ. ՌոզանՋալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Գ. Գ. Կ. Ինտիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ.— Գ. Կէռոն Արտիճի
ԶՄԻՒՌՆԱ.— Գ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՄԵԼԱՆԿ.— Գ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ՌՈՍՏՈՒԿ.— Գ. Մ. Քափուանօ.
ՊԵՔՐՈՒՆԻ.— Գ. Ֆրանսէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՒՆ.— Գ. Գ. Գեորգասեան եղբարք.
ՏՐԱԶԻԶՈՆ.— Գ. Արիս Ռ. Ռնտիճեան.
ՄԵՔԻՍՍԻՈՒ.— Գ. Գ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՐ.— Գ. Յակոբ Մոմճեան.
ՌՈՏՈՇԱԹՕ.— Գ. Յակոբ Բէօվսուրլ.

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒԵՅՆԱՒՈՐ

Ընդհանուր Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսմանիայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմ	1497	Գոգո	1011	Մարմ	724	Ռոգարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկս	2906	Գրօտոն	1695	Մարէնկս	2273	Սարֆս	1113
Անեմէլս	1541	Գորսս	895	Հիրս	778	Մարդէլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիոսգս	2271	Տիտս	4311	Հիտալիս	1581	Միքասս	3557	Սիլվիս	1193
Պասանս	1822	Տօմինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1037	Սբէրս	1200
Պորտինս	1264	Տուրս	2383	Հորաղիս	3600	Մօնդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Պրավս	1076	Տրաքս	1713	Հուսվէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Պրֆֆալս	4431	Իպրս	2464	Իտանս	5540	Օճիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէյսս	1671	Իլիսորատս	1520	Ճիւնս	1080	Օնիաստիս	4036	Թորքիտս	487
Դաիրսս	1837	Էրազս	1841	Ֆէլսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրանս	2429
Դաստէս	1244	Ֆիտս	954	Ֆօլբինս	2307	Քալէրմս	1637	Վասսս	1914
Դազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Ֆօսինս	1700	Քոլս	510	Վէլս	1289
Զիքակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Քիսլիս	2229	Վօլիուրնս	2896
Ցիսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանոս	2272	Ռինալտս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Գալիլէս	3060	Լիվօրնս	1843	Ռօլլս	1613	Զէրս	1200
Գոլշատս	4235	Գիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Ռոմէս	1789		

Միքասս շոգենաւը, նաւապետ Ուօրա, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Գիմբրս շոգենաւը, նաւապետ Պինկամ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է,

Իպարս շոգենաւը, նաւապետ Ուէսթքօթ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 11ին։

Քլարս շոգենաւը, նաւապետ Պէլտինկ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 20ին։

Քիօ շոգենաւը. նաւապետ Եընկ ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը նպասուի ամսոյս 30ին։

Քասքիլլ շոգենաւը, նաւապետ Կրէշամ, ամսոյս 23ին Նիւ Եորքէն ընդհանուր վաճառքով հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գլխաւոր գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆԵՐԻՋՕՏ
Գ. 23—24 Քէուրլա Շիլիր խան Գալաթիա 277

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՕՍՄԱՆԱՆ ՇՈՓԵՆ ԱՌԱՔՈՒ ԱՌ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան արթիւկուրիւցներ

Գշ. 25/6 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 26/7 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամ 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցիլ Աղեքսանդրիայէն (Բորդ-Սայիտ, Նաֆֆա. Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ
Եշ. 27/8 Սեվաստարոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 82/9 Օտեսայ ժամը 10ին միջօրէն առաջ
Շբ. 28/10 Տարտանէլ, Այնորոզ, Սմիւռնիոյ, Իզմիր, Բիրոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Նաֆֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈՓԵՆԱՅԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՖԵԱՆ ԵՒ ՀԱՇԷԿԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍԳԱՍՈՒՈՍ ՇՈՓԵՆԱՒՈՐ
Ապրիլ 13ին Միջերկրի, Սեւ Ծովն,
ՄԵՔՆՈՒՄՆԵՐ
Ապրիլ 8ին Սիրիասի, Սմիւռնոյ
» 14ին Միջերկրի, ուր. Մարսիլիա
Ցոնանը ուղղակի Բարիզի Լոնտոն
Առաջին դասի 245 ֆրանք. Բ. դասի 175 ֆրանք։ Տեղեկութիւնները կրնան դիմել Գալաթիոյ Բոչ Հանի Բարդիի դիմաց 516 Բ. ԲԼՕՆ

ՖՐԻՑ. ԼԷՅԼԱՆԴ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՅԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող ոստ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրգորիան	10500	Ֆլավիա	3800
Ամֆիտեան	10500	Եմիրիտ	3800
Գէսարիան	10500	Արրմ.ոն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալիէրիսն	3800
Ֆիլատելֆիա	9000	Ադրատան	3500
Գոլոմպան	8000	Ադրէնիան	2500
Ֆորտիան	8000	Ասանուգիան	2500
Գարտանան	8000	Ալգաշիրն	2000
Տիրտիտան	8000	Լէսպիան	2000
Դալէրնիան	3700	Տինեզ	900
Վալսնիան	3700	Օրսոր	900
Ֆլամինկան	3700	Լեսսան	80
Դանպան	3500		

Ապրանքի սէնդրոքէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն ապրուր փոխադրելու համար Գալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար։ Հրամանագիրներ դրկել։ Ուշադրութիւն դարձնել 24 ժամ ասելի։

Աւելի տեղեկութիւնաց համար դիմել
ԷՖՎԱՐ ՀԱՖՈՆԴԻ
Գալաթիոյ քաղաքային վարչ.
600 Մաքսատան դէմ ամէն տեղ

ՔԻՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՅԱՑԻՆ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանի
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Սիլվանիա	[illegible]
Սաքսոնիա	18900	Քանատանիա	[illegible]
Լուբանիա	12950	Վէրլա	[illegible]
Քամբանիա	12950	Բալտիա	[illegible]
Ումբրանիա	8845	Թիրիա	[illegible]
Ուսպրիա	8128	Սիբրիա	[illegible]
Եվրուրիա	8120	Սամարիա	[illegible]
Մերվիա	7392	Ալէբբօ	[illegible]
Ուրանի	7269	Շէրբուրկ	[illegible]

Սարակասա շոգենաւը, նաւապետ Ուիլսմ, ապրիլ 11ին Լիվրբուլէն հոս պիտի ժամանէ ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ ՃՈՒԼԻ Ե. ՍԻՆԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէքի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Բարձր Մաքսատան փողոց։ [illegible]

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ձուլ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրեալց վնասուած շահագործութիւններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ամենագրական բոլոր ծանօթ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլոր ապրանքներն աւելի ոչկամանդ և շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվճարելի է, ըլլայ գրաւման, ճամբորդութեան, մանաւանդ սեպհականութեան և պատանեաց, ամենաստանութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի տարին։ Տիեզերական բոլոր կենաշխատորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ետեւ հոսկէն վճարելի յետոյ, առանց յետաձգ ապահովագրեալն հարցուն առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները պատ գրանցուած կան բոլոր մէջ. 30 օր տարեմանեակ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջերն շարունակելու առանձնաշնորհումը, յետամնաց ապահովագրեալները 5 տա. 100 տոկոսով հանգիստ վճարելով. մեկ տարեվճար ընելէ յետոյ թղթանց կոչուած չկայ։ Ապահովագրութեան արդիւնադրումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, տալիս որ ելոյ ժամանակամիջոցէն մէջ եթէ մահ պատահի ապահովագրեալ գումարը կը հաստատուի ամբողջութեամբ, առանց հարցուն առնելու անվճար մնացած ապահովագրեալները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 տա. 100 տոկոսաբեր պարտատոմս ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած ապրանքներէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասն նշանակներ համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԳՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Գենէր Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՇՃԵԱՆ

Պոլիս, Հուպիթալ խան
Գլխաւոր փողոց, Գիւղական խան
Գալաթիա

Աբեսնաբեր ՁԱՐՆՇ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱԾՔՈՒՔ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 168,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ
Սթամպոլ Ապուս էֆենտի խան

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՂ

THE SINGER MANUFACTURING ie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անդլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ ամբարիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքեղագոյն ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բոլանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի ետեւ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար Զարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզդուի տունը։

ԲԵՐԳՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ,,ի (10)

ՖՈՐԹՈՒՆԻՆ ՏԻՒ ՊՈՒԱՍՈՊԻ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԳՕՐԳԻԼԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գ

—Համակարծիք եմ, բայց այդ արժանիքը չպիտի հարստացնէ զայն։ Ռոպէր չատ լաւ կերպով կը կատարէ քարտուղարի իր պաշտօնը։ Մտացի է եւ լաւ կացուղիրք մը ունի։ Դոհ եմ սրտիս մէջ ունենալով զայն. անոր կը դիմիմ՝ երբ պէտք ունենամ պատասխանելու այն ալխարհիկ անձերուն որոնք նամակ կը գրեն ինծի, ինչպէս նաեւ ընդունելու համար ամէն անոնք որոնք ինծի կը ներկայանան։ Բայց կը զգուշանամ անոր յանձնելու գրքամական գործառնութեան մը կատարումը... իր ուղղամտութենէն չէ որ կը կասկածիմ... միայն թէ իր դասակարգին վերաբերող մարդիկ բան չեն հասկնար այդ կարգի գործերէ։

Խեղճ աղջիկը կը լուէր։ Սրցունք կուգար աչքերէն եւ անլուր ճիգեր կ'ընէր, զինքը հեղձամղձուկ ընող հեծկլտուքները զսպելու համար։

Պ. Տորժէր, աւելի յուզուած օրքան չէր ուզեր ցուցնել, արիութիւնը ունեցաւ Ալիսի վերջին պատարանքն ալ անտեսցնել։ Չէր կարծեր որ այդ սէրը՝ որուն հաւանութիւն չէր յայտներ՝ արմատ բռնած ըլլայ Ալիսի սրտին մէջ, եւ կը ջանար որ այդ սէրը չուռճանայ անոր մէջ։

—Ի՞նչ եղաւ սուր տխորժակդ, հարցուց Պ. Տորժէր, զուարթ կերպարանք մը առնել ջանալով։ Այս առաւ բան չես ուտեր. տկա՞ր ես միթէ։

—Ո՛չ, մրմնջեց մանկամարդ աղջիկը։ Պատճառը սա է որ անոթի չեմ։

—Ցանցանքը իմն է։ Սմուսնութեան վրայ խօսք բանալու չէի։ Աճապարելու բան չկայ, այսուհետեւ ճաշի ատեն չպիտի խօսիմ այդպիսի նիւթի մը վրայ, որովհետեւ աղջոր զուարթութիւնդ խոչոտուաւ, երբ այդ ծանրակշիռ նիւթը խօսակցութեան առարկայ դարձաւ։ Սակայն թող տուր ինծի ըսելու որ ցաւ պիտի զգամ, աղնուականի մը հետ ամուսնացած տեսնելով քեզ։ Չեմ ուզեր որ իմ անտոհմութիւնս խանգնի աղնուականութեան։ Թերեւս նախապաշարում մըն է ասիկա, բայց միշտ ունեցած եմ այդ նախապաշարումը. այլ եւս քաւական տարիքոտ եմ՝ անկէ հրաժարելու համար։ Այնպիսի փեսայ մը կ'երազեմ՝ որ միջակորեակ դասակարգի վերաբերի եւ ինքզինքը միջակորեակ մարդու մը զաւակն ըլլայ։ Ես սենեկապանի մը զաւակն եմ։ Ռոպէր ալ Քարնոէլ աղնուական է, նոյն իսկ կը կարծեմ թէ քիչ մըն ալ մարքիզ է։ Անոր եւ մեր միջեւ, ընկերական տարբերութիւնը չատ մեծ է։ Ու այս վճռին վրայ, որուն համար կը խօսնամամ թէ վերջինը պիտի ըլլայ, աղջիկս, հանգիստ պատճառէ ինծի քու աղջոր ժպիտդ վերստանալով եւ ճաշակելով սա ձերմակ խաղողէն, որ Ֆոնթենպլոյէն ղրկած են յատուկ քեզի համար։

Զայրը անցած էր։ Իր մեծ դժուարութեամբ զսպած վիշտը պոռթկալու վրայ էր Ալիս, երբ չչուկ մը լսելով գլուխը տուին դարձուց։

Աշխատութեան սենեակին դուռը բացուած եւ Ռոպէր ոը Քարնոէլ ներս մտած էր։

Հօր եւ աղջկան միջեւ կատարուած գլուխ գլխի ճաշը խանգարելու համար՝ լուրջ պատճառ մը պէտք է ունենար Ռոպէր, եւ ակներեւ էր թէ այս վերջինը սեղանաւորին հետ գործ ունէր։

Արդարեւ, ուղղակի Պ. Տորժէրի քով գնաց, չմոռնալով Ալիսը ողջունելու, որ նայուածք մը փոխանակեց քարտուղարին հետ, միակ նայուածք մը՝ որ ամէն բան կը յայտնէր յատակորէն. ամէն ինչ կորսուած էր։

Երիտասարդ արկղակալը ոտքի ելաւ եւ կեցած տեղը մնաց։

Բարձրահասակ եւ թուխ երիտասարդ մըն էր Ռոպէր՝ որուն դիմագիծերը կանոնաւորութենէ զուրկ էին։ Քարնոէլներու այդ վերջինն չատուիլը ոգեղ պիտի ըլլար առանց իր աչքերուն, իր սեւ ու կակուղ աչքերուն, որոնք խոսունութիւն մը ունէին։ Բիթը չատ երկար էր, բերանը չատ մեծ, շրթունքները չատ մուտ, բայց գեղեցիկ ակռաներ ունէր, լայն ճակատ մը, լաւ կերտուած տրամայաղթ ու հանգիստ գիմագծութիւն մը եւ այն ամէնը՝ որ անհրաժեշտ է կնոջ մը, մտացի կնոջ մը հանգիստ ըլլալու եւ անմիտ կընոջ մը կողմէ անհարգ մնալու համար։

Ռոպէր նաեւ վայելուչ էր, այնպիսի վայելչութեամբ օժտուած, որ բնութեան մէկ ձիրքն է եւ զոր չի գտնուիր նորոյթի վաճառատունէ մը. իր վարուելակերպին ու խոսուածքին մէջ զգուշաւոր, նոյն իսկ քիչ մը արհամարհող, երիտասարդ քարտուղարը այնպիսի տիպար մը կը ներկայացնէր՝ որ հեղձեցնել կ'անհնարանայ։ Պ. Տորժէր իրաւունք ունէր պնդելու թէ ընտանիքի այդ զաւակը գործեր վարելու յատկութիւն չունէր։

—Ինչ կայ, պարոն, հարցուց դրամատէրը, խիստ չեղուով մը։

Սովորաբար իր քարտուղարին հետ խօսած պահուն, Ռոպէր կը կոչէր զայն։ «Պարոն» բառին անսովոր գործածութիւնը յատակորէն կը յատկանշէր այն նոր կացութիւնը, որ առաջ բերած էր մանկամարդ աղջկան բերնէն փախած խոստովանութիւն մը։

—Պորիսոֆ գնդապետը եկած է, պատասխանեց սիրահարը, զինքը վրդովող յուզումը զսպելով։

—Շատ լաւ, թո՛ղ սպասէ։ Հիմա չեմ կրնար ընդունիլ։

—Ինչ որ պատիւ ունեցայ ըսելու իրեն, բայց անմիջապէս ձեզ տեսնելու առաջարկին վրայ այնքան պնդեց որ հարկ դատեցի անձամբ գալ իմաց տալ իր գալուստը։

Այս կերովի պատասխանը յիշեցուց սեղանաւորին թէ Պ. Քարնոէլ մինչեւ այն ատեն չէր վարժուած որ յոխորտ չեչտով մը խօսին իրեն հետ։

—Ներեցէք, բարեկամս, ըսաւ Պ. Տորժէր սիրալիր կերպով։ Ցանցանքը ձեր չէ որ այդ Ռուսը համարձակութիւն կ'ունենայ ճաշի ժամս խանգարելու։ Մընաց որ, աւարտած եմ ճաշս, յարեց Պ. Տորժէր, անձեռոցը նետելով սեղանին վրայ։ Հաճեցէք գնդապետին ըսել թէ զինքը պիտի ընդունիմ վայրկեանէ մը։

Երիտասարդ արկղակալը խոնարհութիւն մը ընելով դուրս ելաւ։

Պ. Տորժէր աղջկանը հետ մինակ մընացածին պէս, անոր քով գնաց ու ճակատէն համբուրելէ յետոյ ըսաւ.

—Սենեակդ գնա, սիրելի աղջիկս. վրդոված ես տակաւին ու հանգիստ պէտք ունիս։ Քիչ մը խորհրդածութիւն պիտի հանդարտեցնէ քեզ, ու պիտի հասկանաս թէ հայրդ քու բարիքդ միայն կ'ուզէ։

Ալիս դուրս ելաւ առանց ձայն հանելու։ Հեղձամղձուկ կ'ըլլար։

—Հը՛մ, մրմնաց սեղանաւորը, երբ ցաւեր մէջտեղ դրած ըլլալուս համար ամուսնական այն ծրագիրը՝ զոր ունիմ իրեն նկատմամբ։ Խօսակցութեան մէջ դիպուածաւ իմացայ գաղտնիք մը՝ որուն չպիտի տեղեկանայի թերեւս կամ չուզուր։ Ալիս կը խենթենայ այդ չինասիրիկին վրայ, բայց դեռ ատեն կայ խօսք հասկցնելու անոր. առաջը առնելու համար աղջնակի այդ քմահաճոյքին, մեր միջոցներու պիտի դիմեմ։

Հակիրճ այլ անդառնալի կերպով ոչուած այս որոշման վրայ, Պ. Տորժէր աշխատութեան սենեակը դնաց, որ իր ճաշակով յարդարուած, օթոյդ դռնակ մը բաժնուած էր ուրիշ աւելի ընդարձակ սենեակէ մը, ուր Պ. ոը Քարնոէլ կ'աշխատէր։

Սեղանաւորը կատարեալ պէտք էր իր քարտուղարին ուղղամտութեան ու գաղանապահութեան վրայ։

(Շարունակելի)